

Авторський пілотний проект

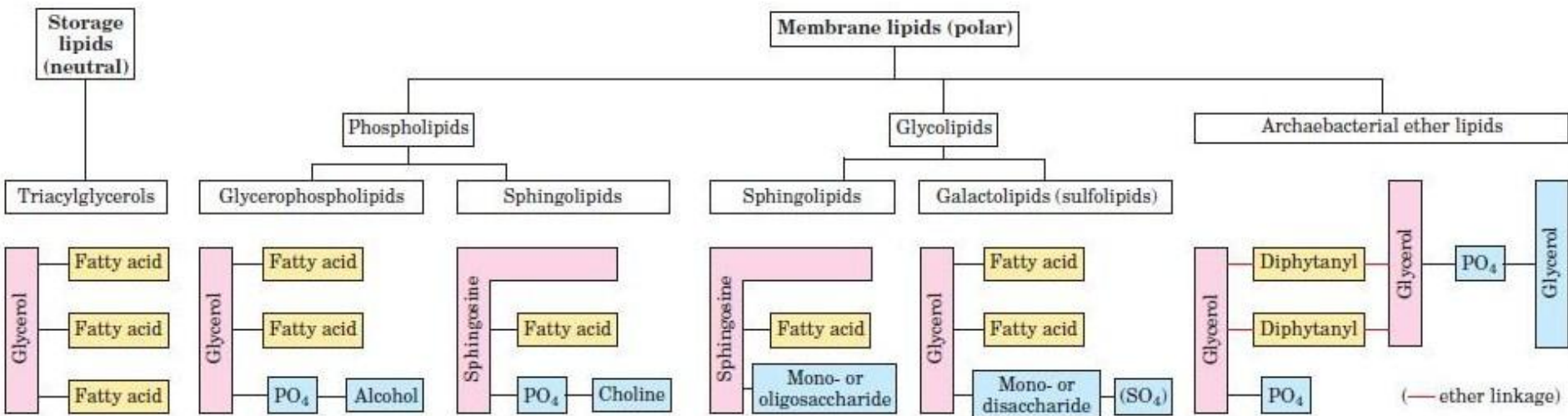
Частина 1. Клітинна біохімія

Лекція 2. Метаболізм ліпідів.

Метаболізм білків. Стероїди

Ліпіди

Ліпіди – це група речовин, яка об'єднує у собі гідрофобні або амфіфільні речовини.

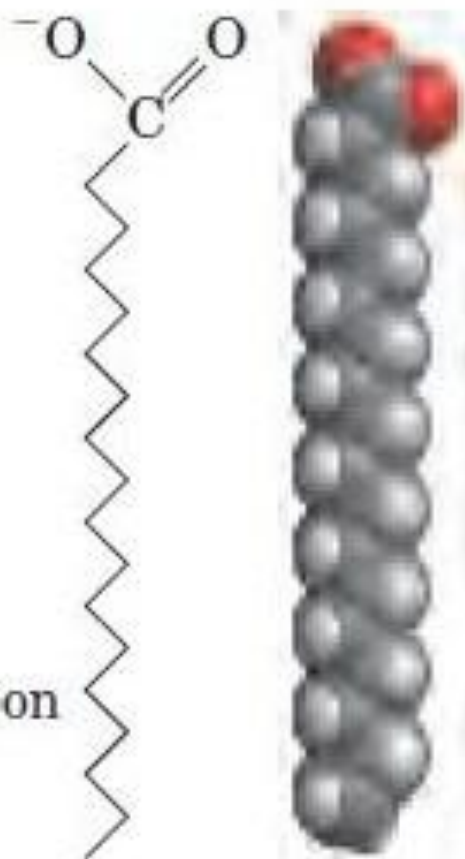

Органічні кислоти

Органічні кислоти – це кислоти, що мають за функціональну групу карбоксильну.

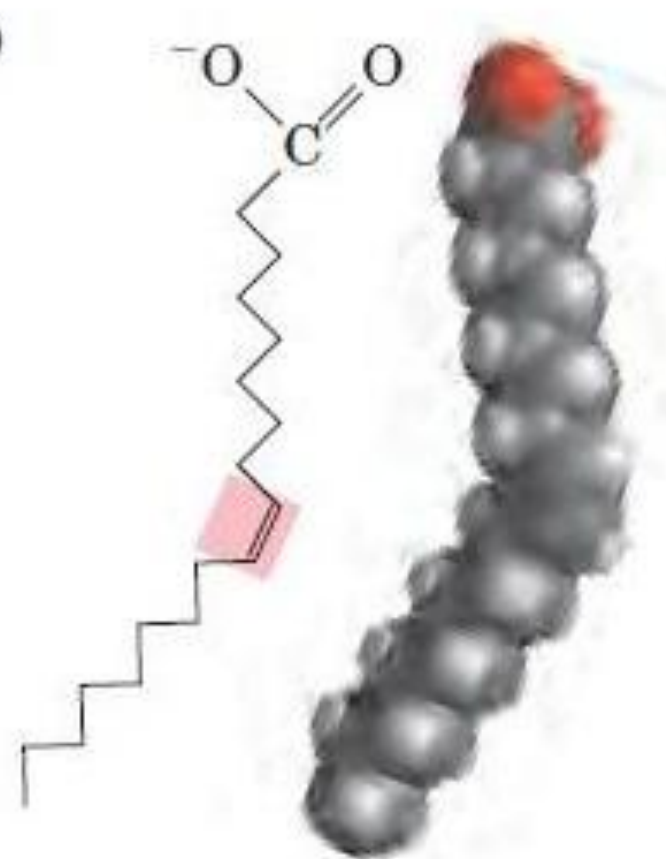
Вищі жирні кислоти – це органічні кислоти, що входять до складу жирів. Зазвичай це кислоти з парною кількістю Карбонів та їх кількістю не меншою за 16

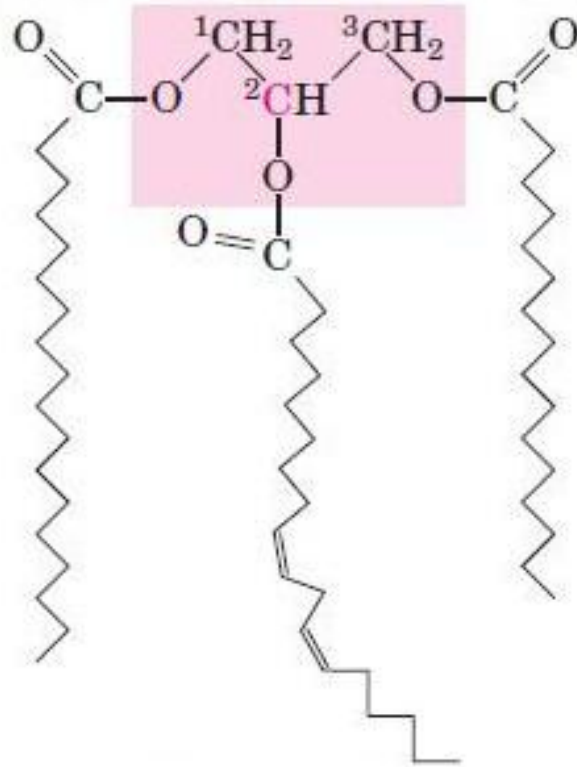
(a) Carboxyl group

Hydrocarbon chain

(b)

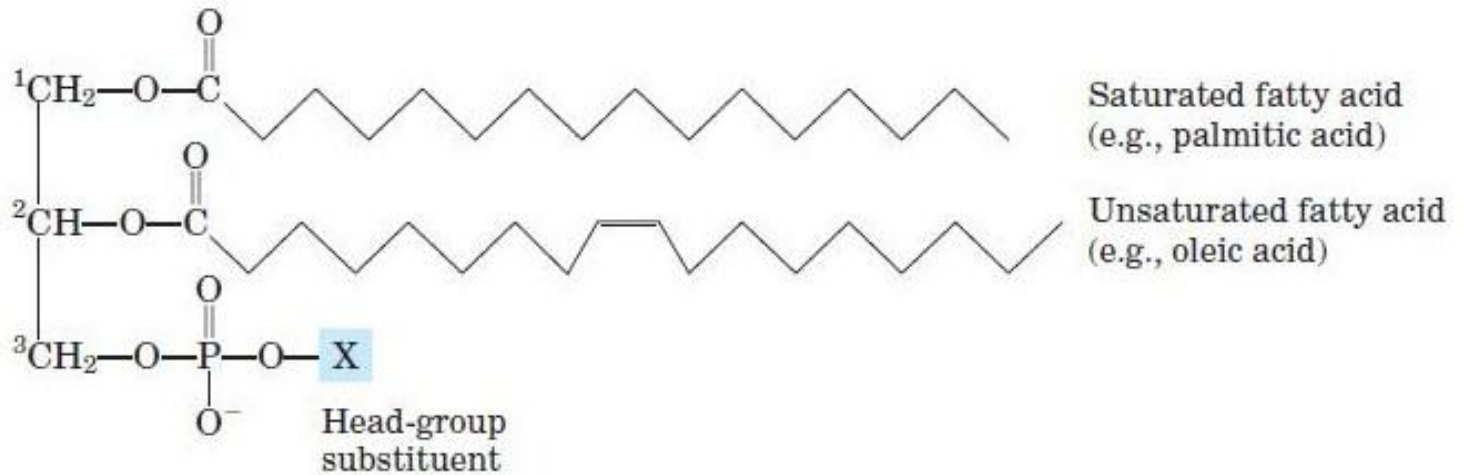

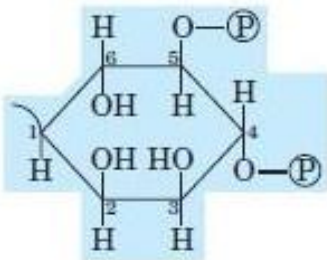
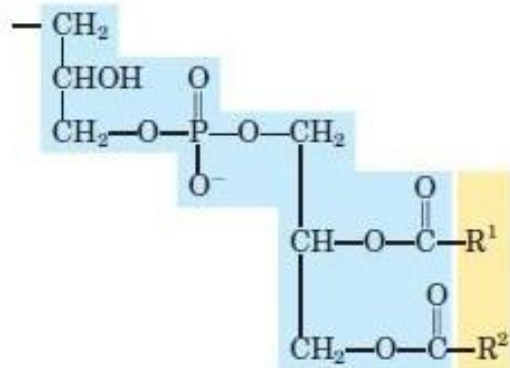
1-Stearoyl, 2-linoleoyl, 3-palmitoyl glycerol,
a mixed triacylglycerol

Гліцерофосфоліпіди

Основа

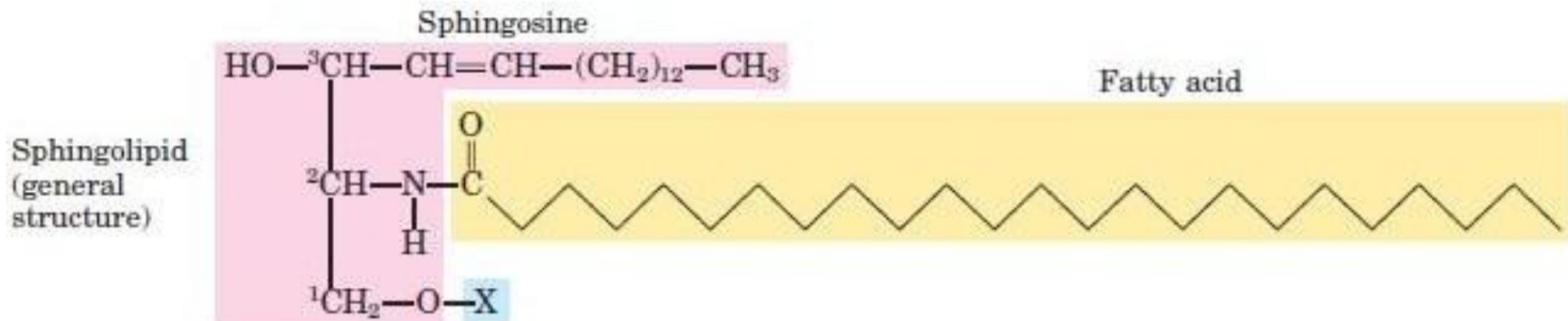
Glycerophospholipid
(general structure)

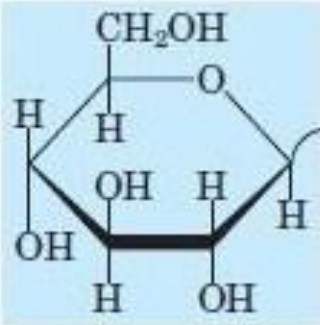

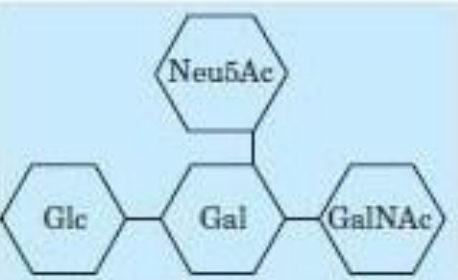
Name of glycerophospholipid	Name of X	Formula of X	Net charge (at pH 7)
Phosphatidic acid	—	— H	-1
Phosphatidylethanolamine	Ethanolamine	— CH ₂ —CH ₂ —NH ₃ ⁺	0
Phosphatidylcholine	Choline	— CH ₂ —CH ₂ —N ⁺ (CH ₃) ₃	0
Phosphatidylserine	Serine	— CH ₂ —CH—NH ₃ ⁺ COO ⁻	-1
Phosphatidylglycerol	Glycerol	— CH ₂ —CH—CH ₂ —OH OH	-1
Phosphatidylinositol 4,5-bisphosphate	<i>myo</i> -Inositol 4,5-bisphosphate		-4
Cardiolipin	Phosphatidylglycerol		-2

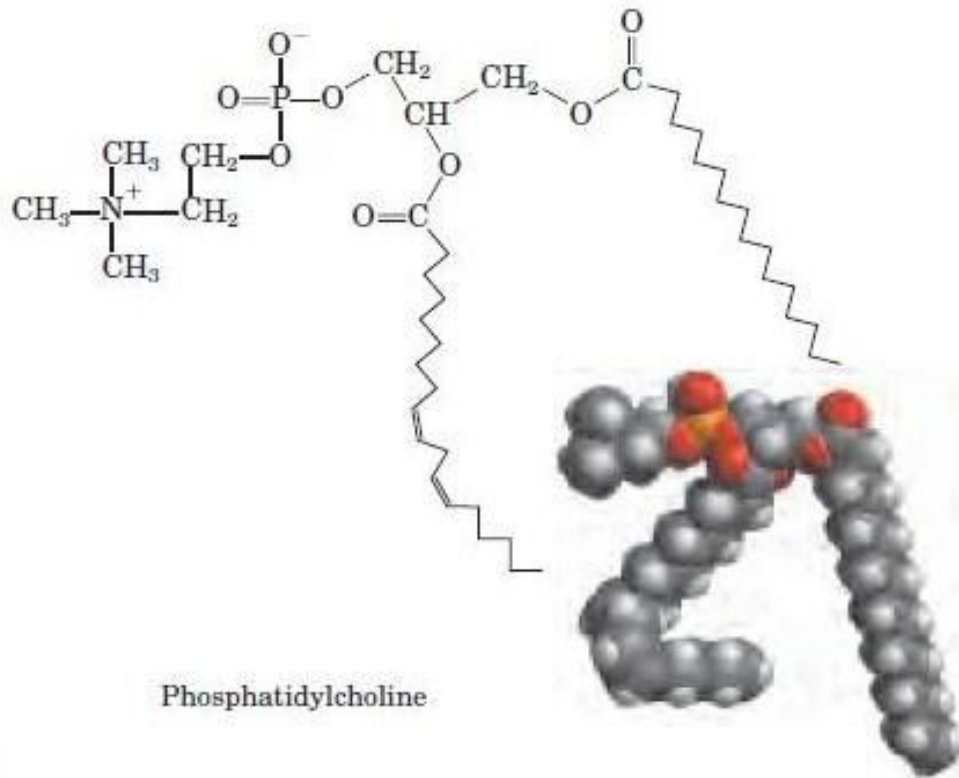
Сфігноліпіди

Основа

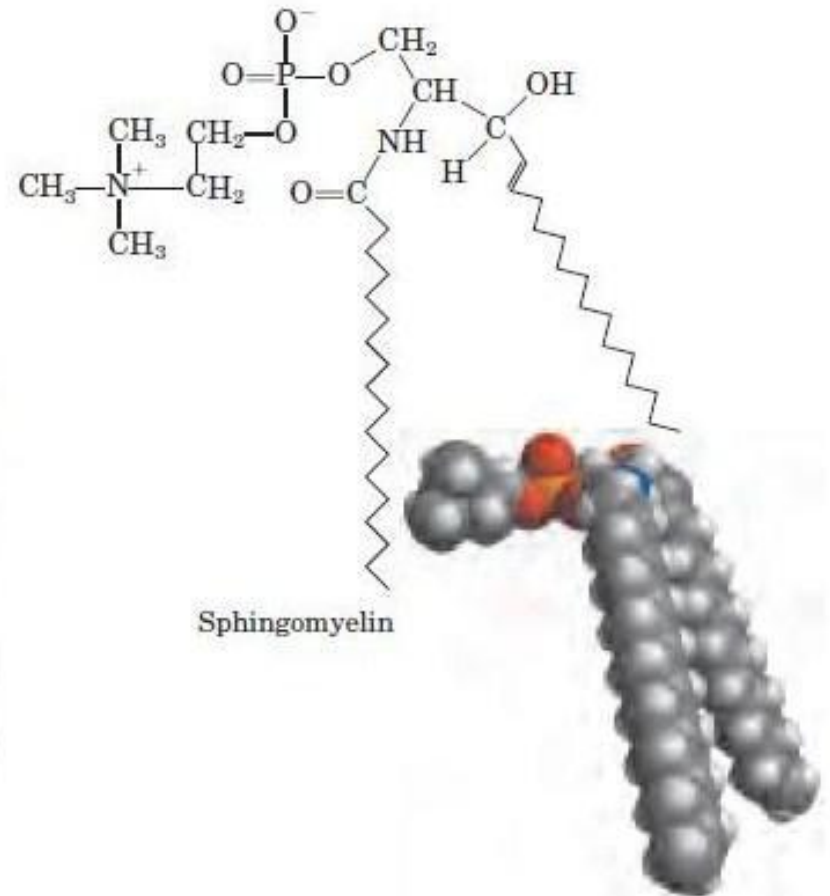

Name of sphingolipid	Name of X	Formula of X
Ceramide	—	— H
Sphingomyelin	Phosphocholine	$\begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{— P — O — CH}_2\text{ — CH}_2\text{ — N}^+(\text{CH}_3)_3 \\ \parallel \\ \text{O}^- \end{array}$
Neutral glycolipids Glucosylcerebroside	Glucose	
Lactosylceramide (a globoside)	Di-, tri-, or tetrasaccharide	
Ganglioside GM2	Complex oligosaccharide	

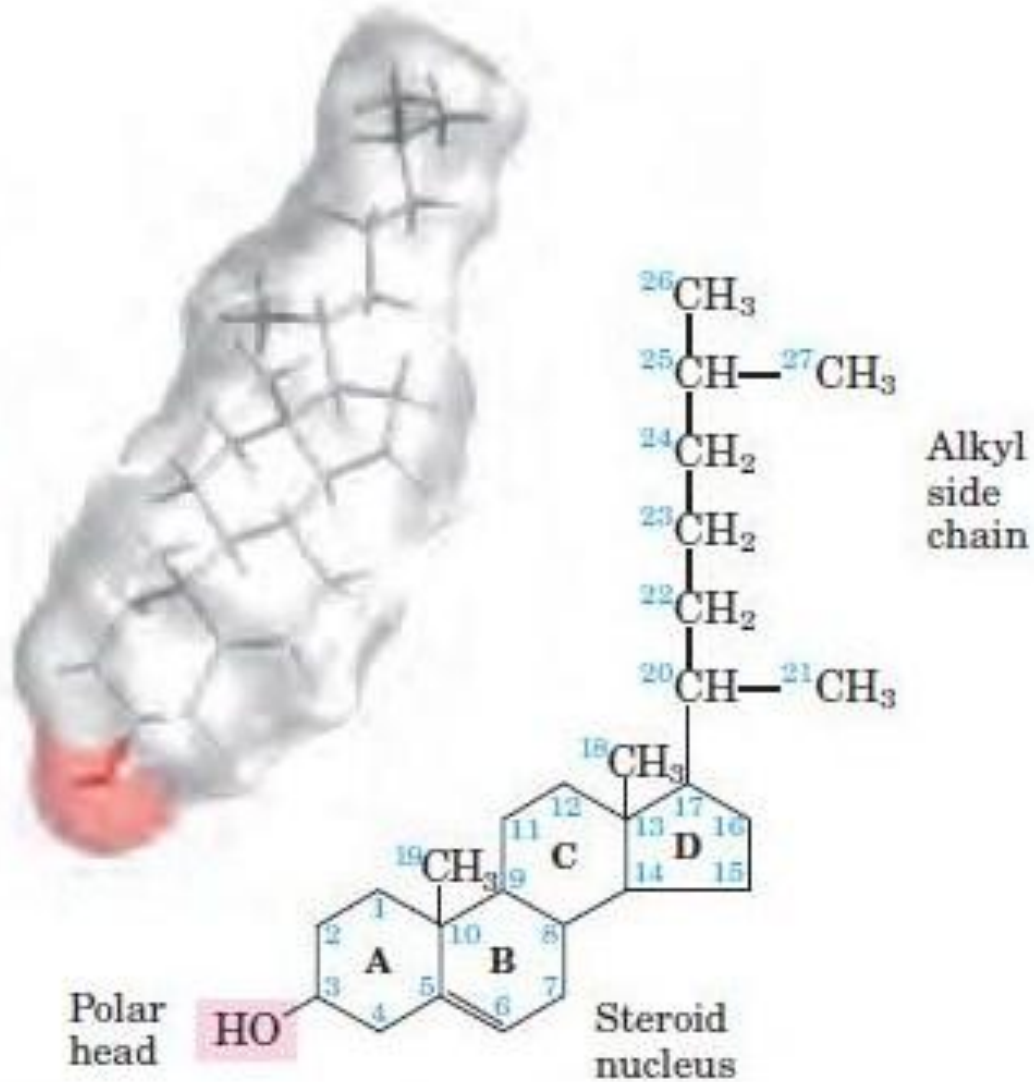

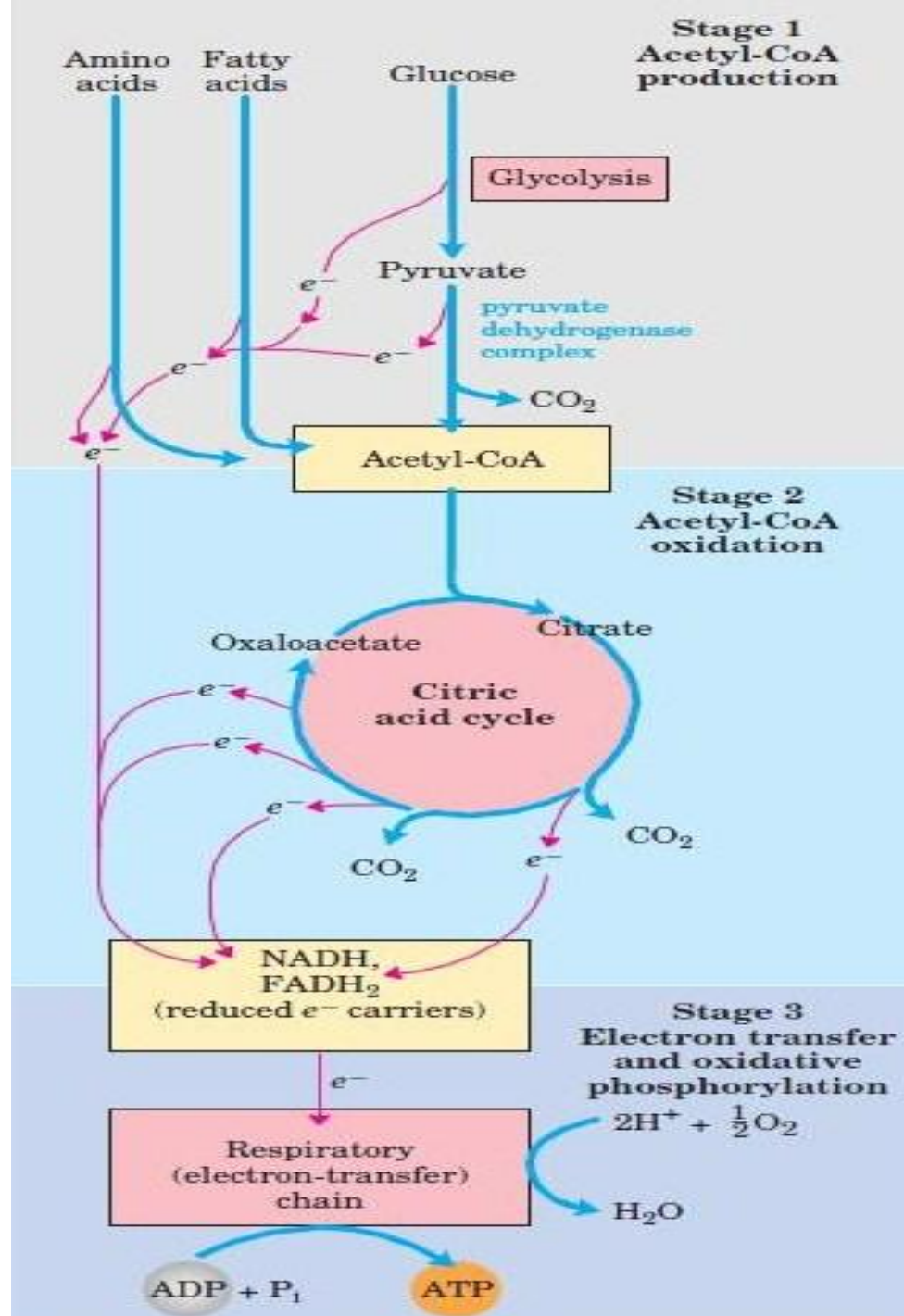
Phosphatidylcholine

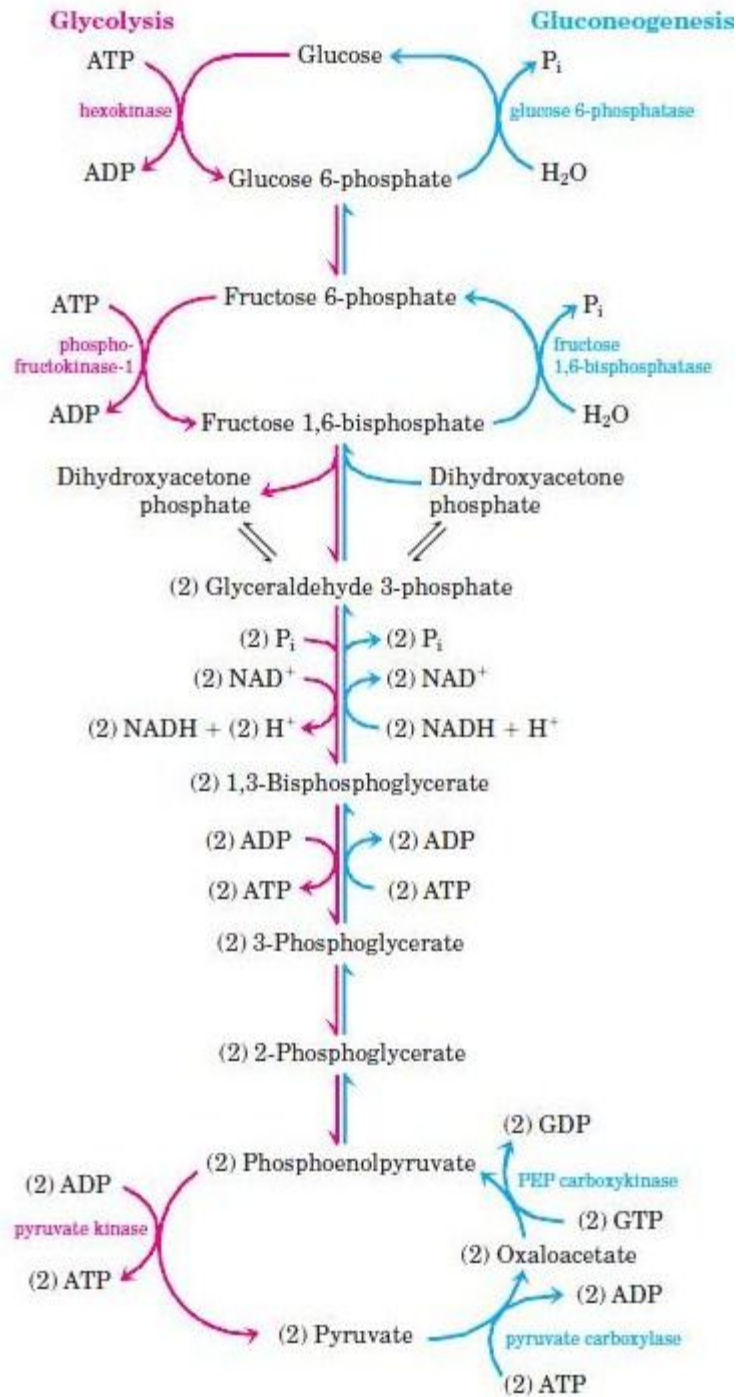

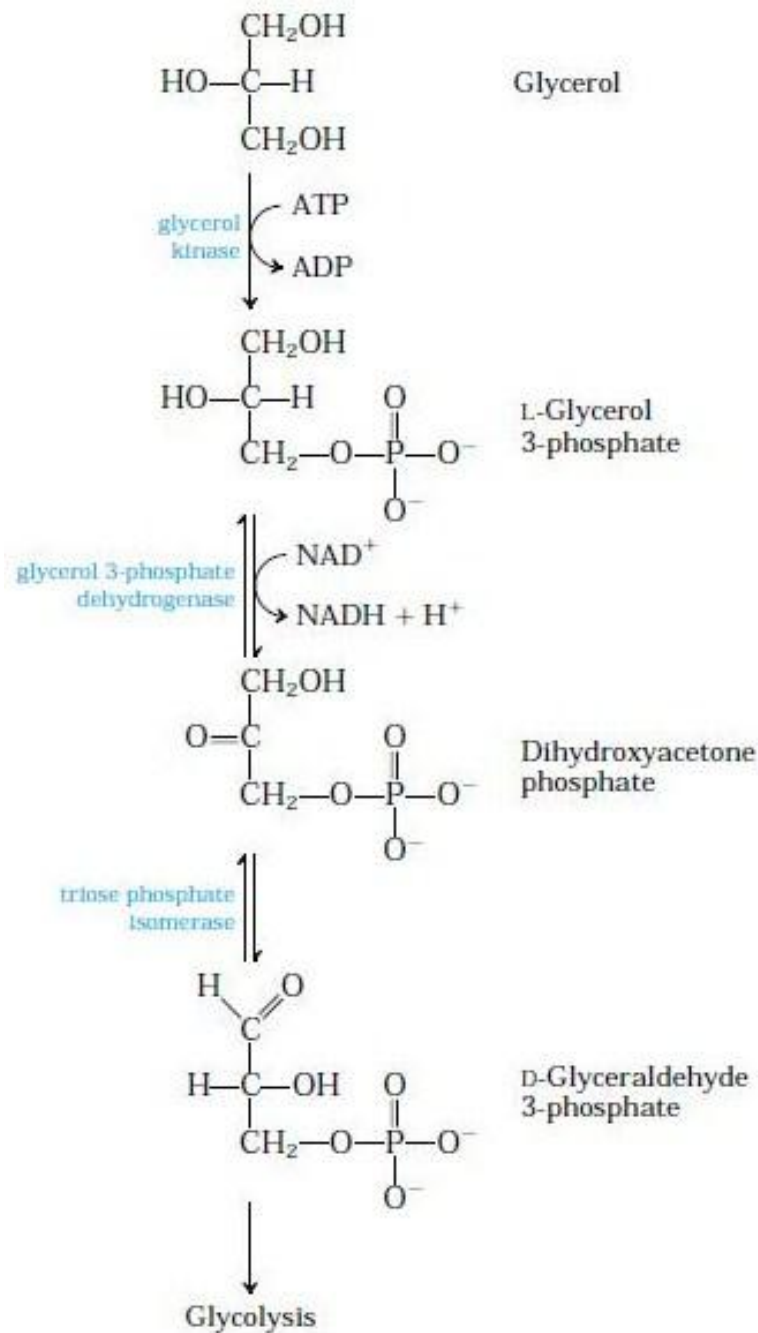
Sphingomyelin

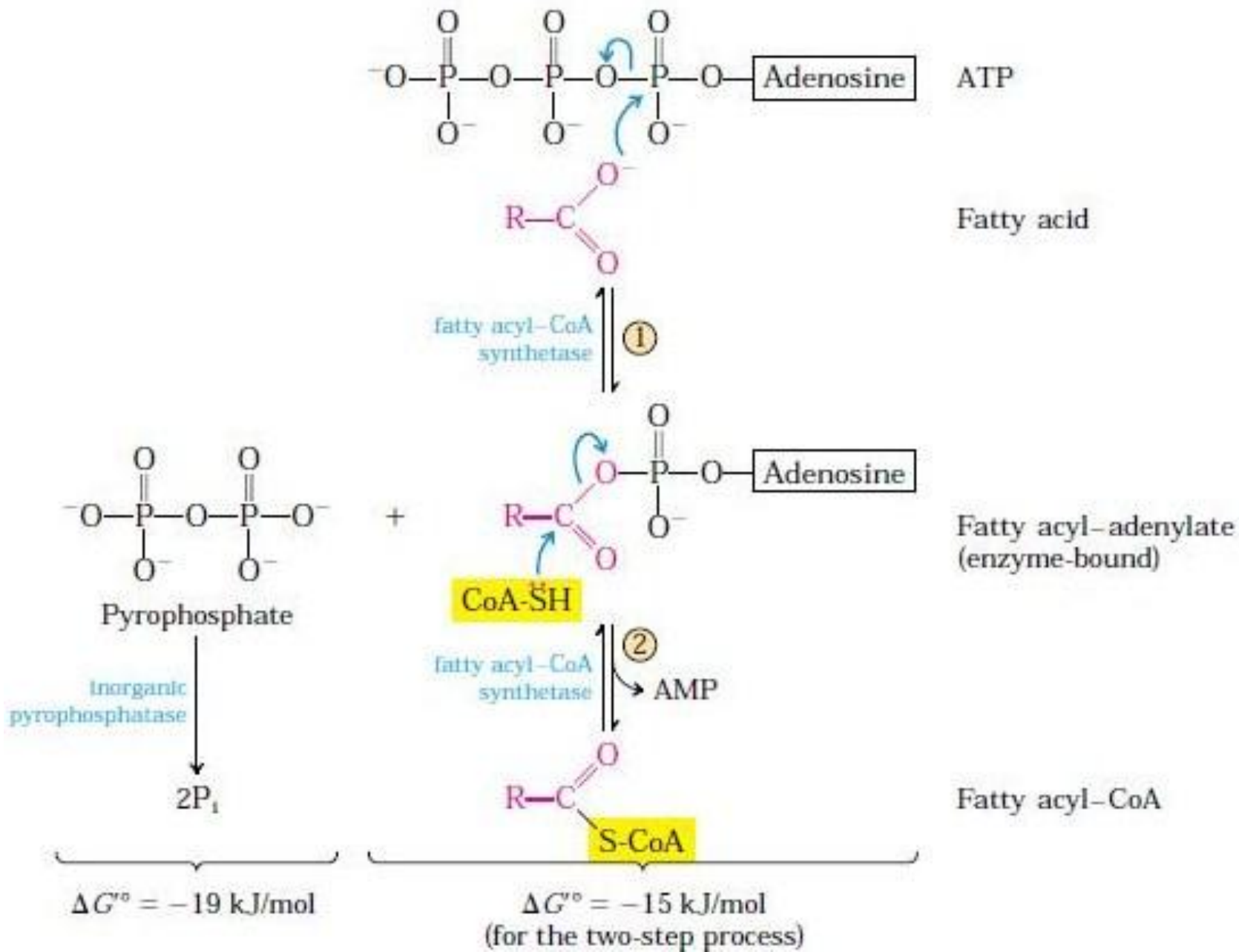
Холестерол

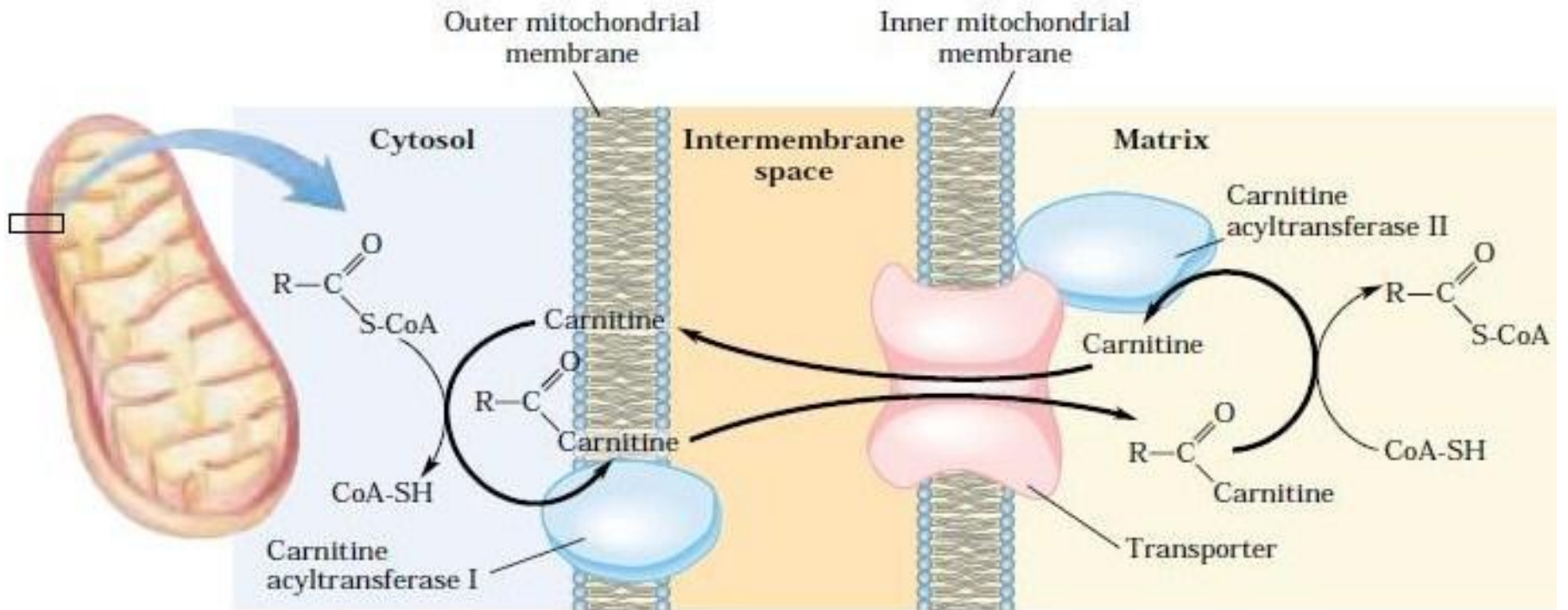

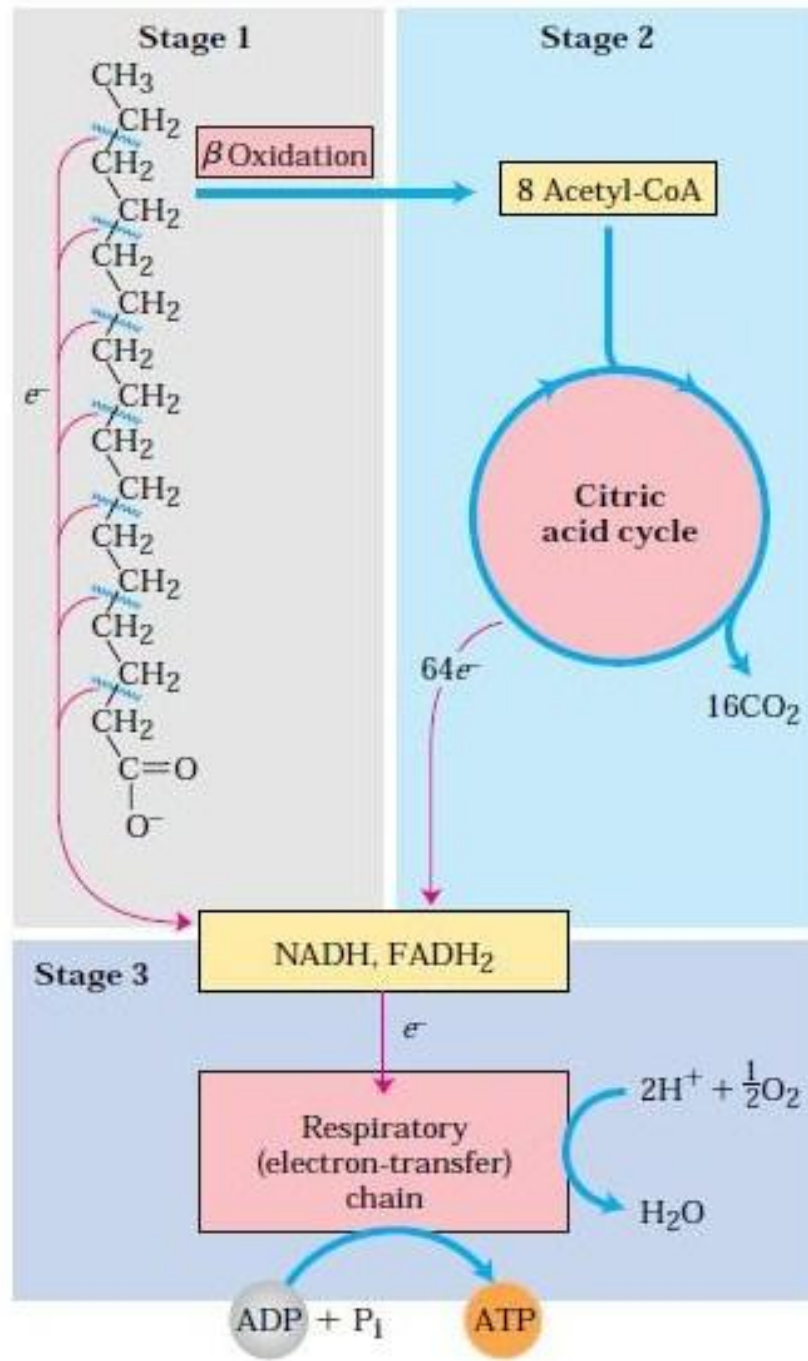

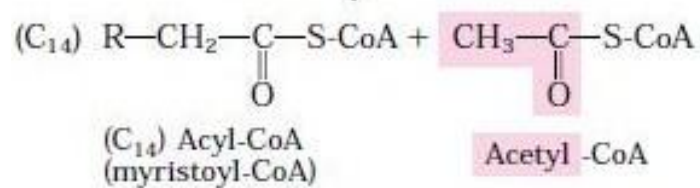
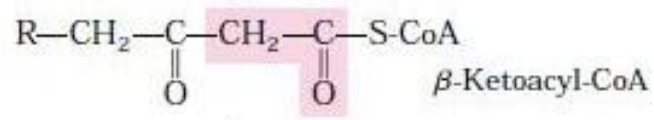
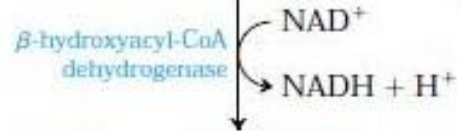
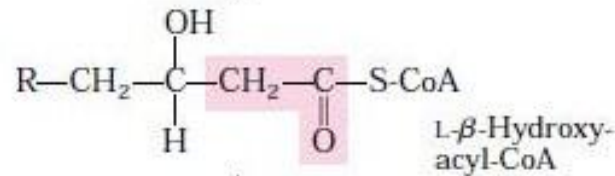
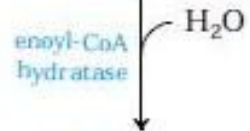
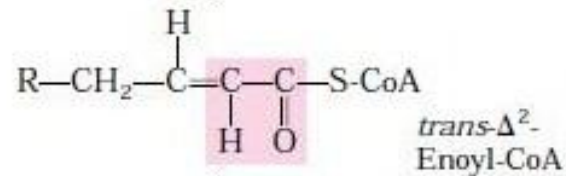
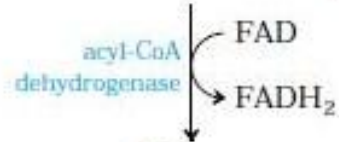
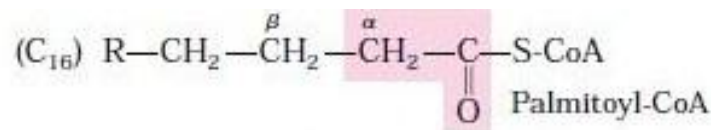

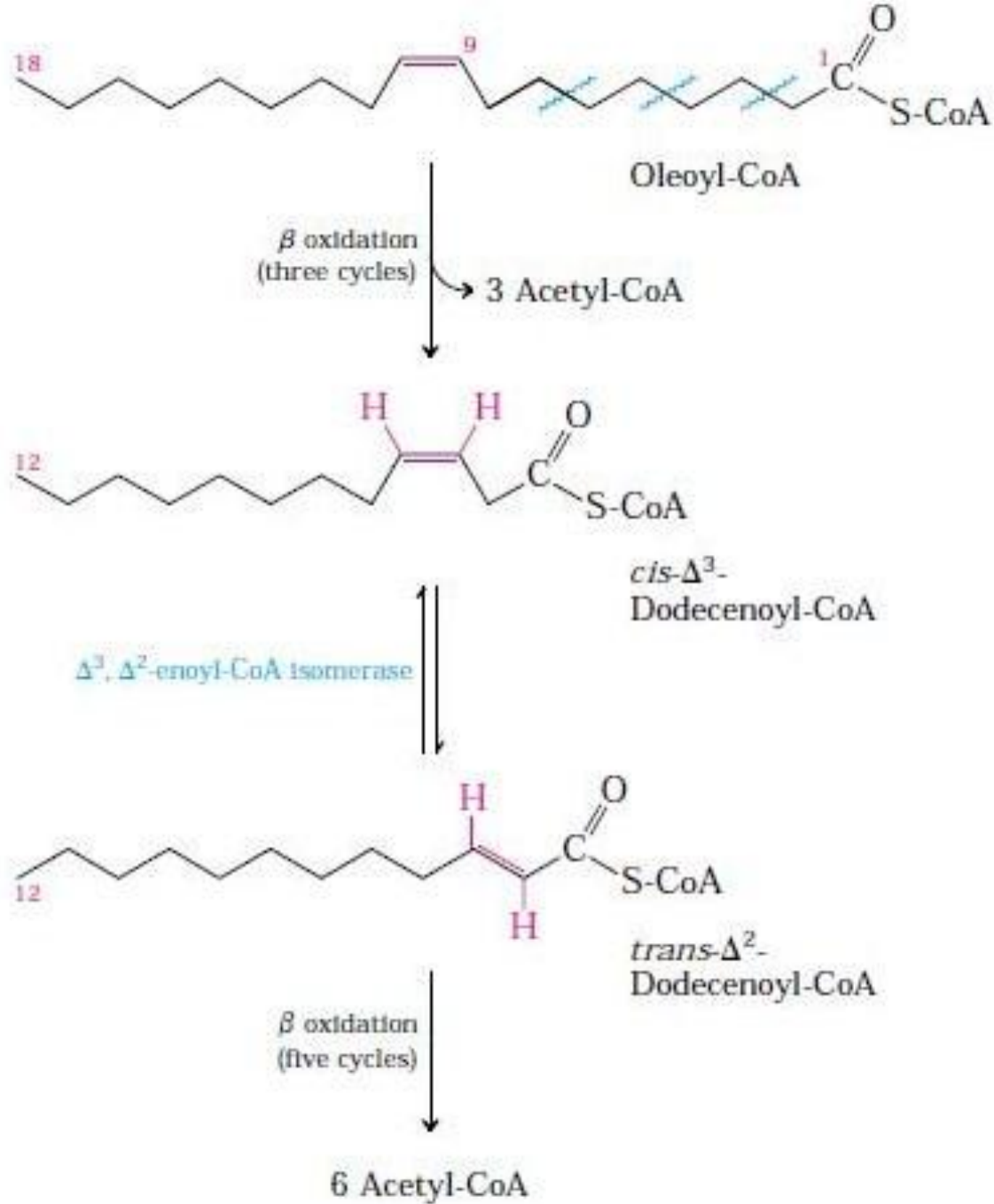

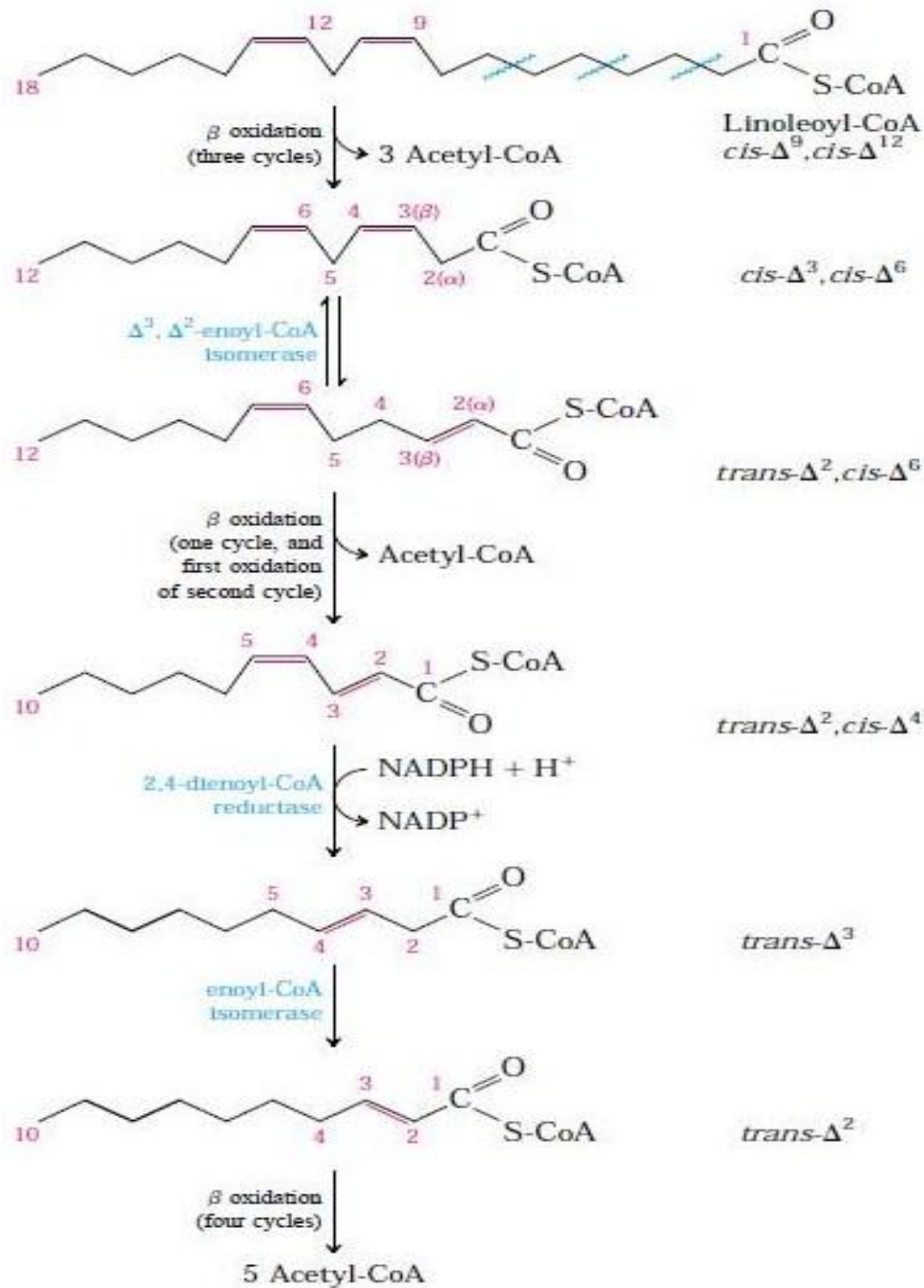

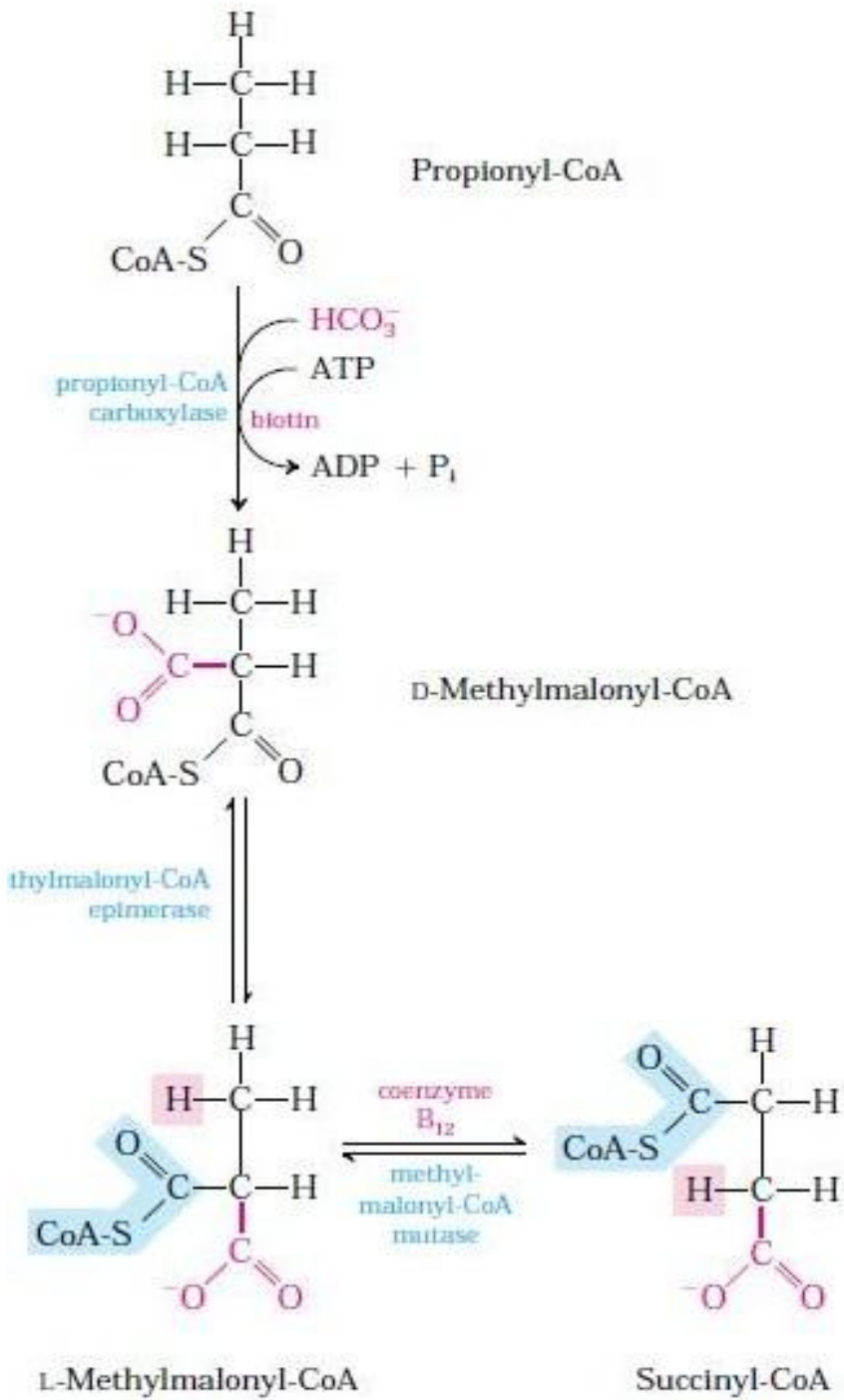

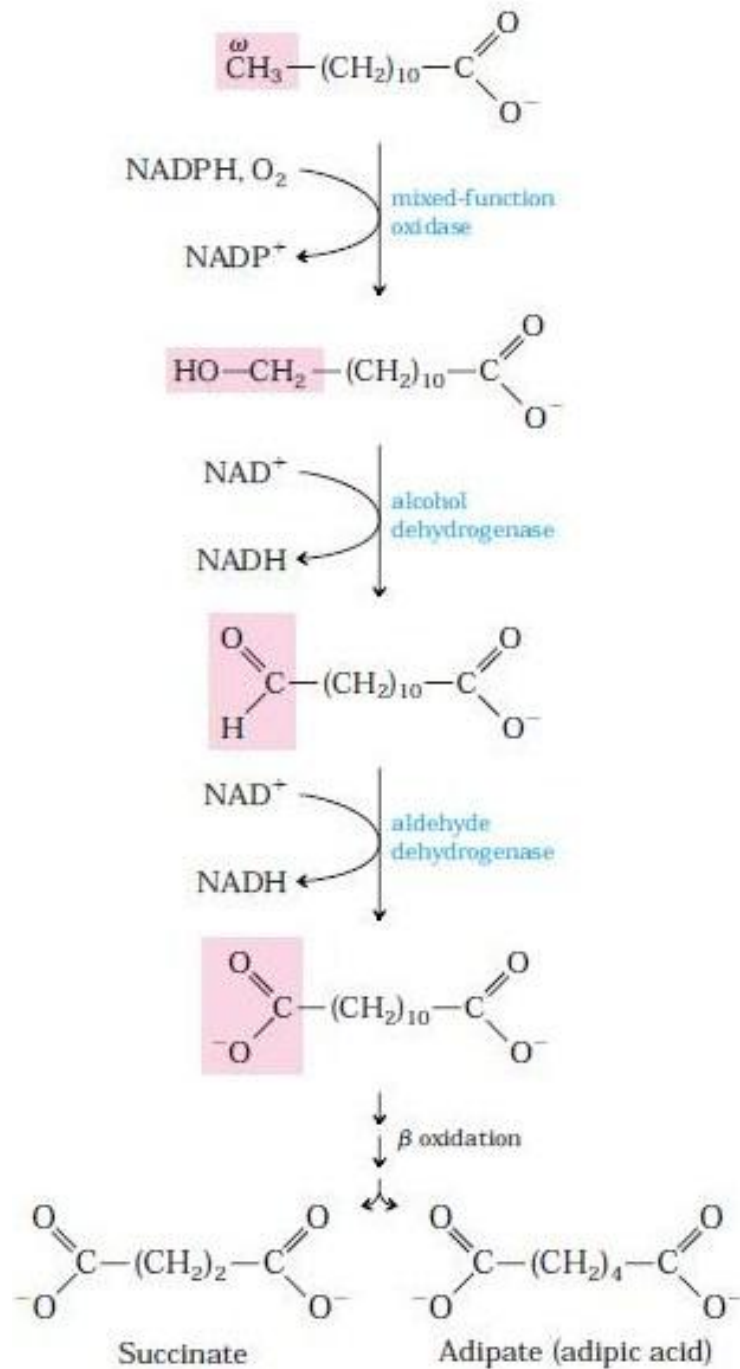

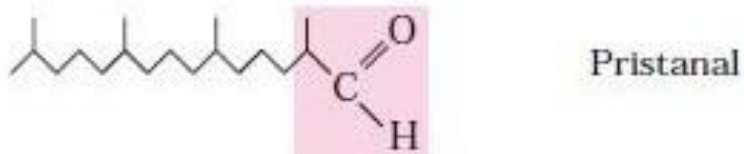
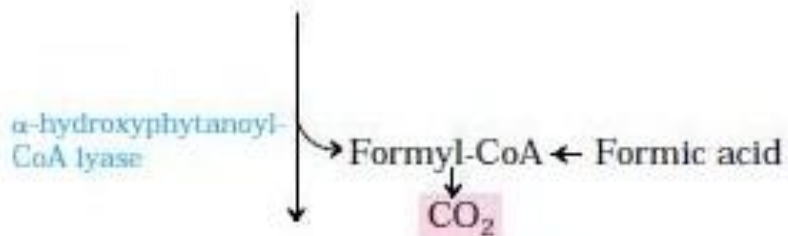
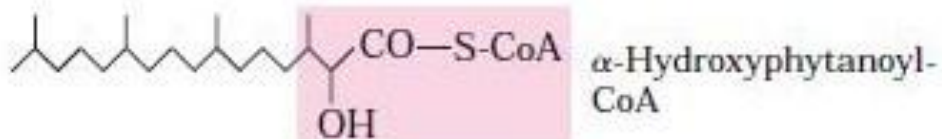
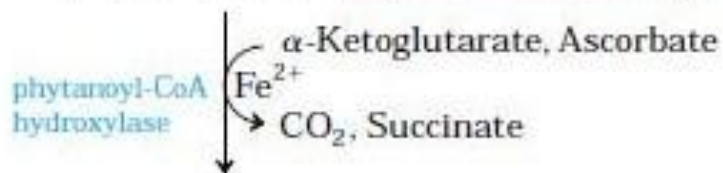
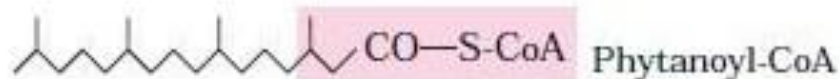
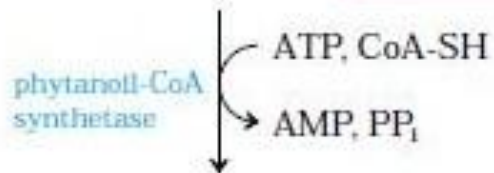
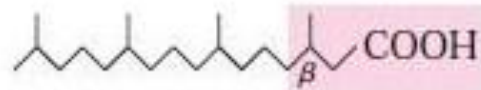

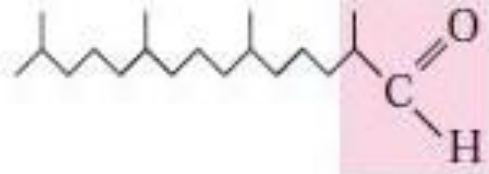

L-Methylmalonyl-CoA

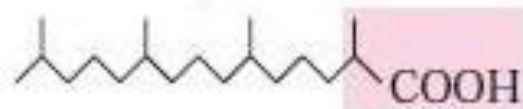
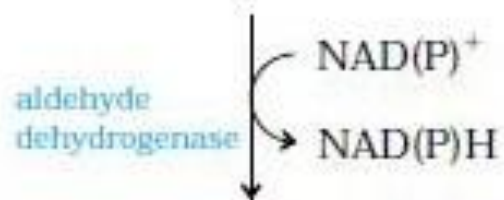
Succinyl-CoA

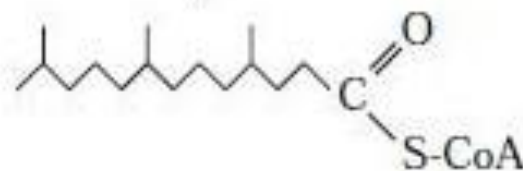
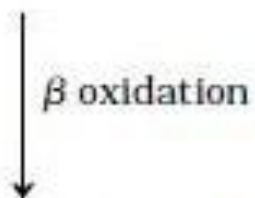

Pristanal

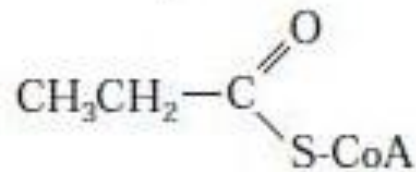

Pristanic acid

4,8,12-Trimethyltridecanoyl-CoA

+

Propionyl-CoA

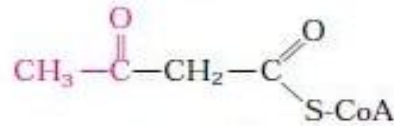
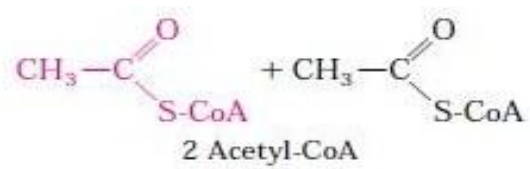
Згадаємо ще раз...

Кетогенез – процес утворення кетонових тіл. Кетонові тіла утворюються в організмі тоді, коли є недостаток мономерних вуглеводів, і наявний надлишок АКоА. В даному випадку його треба “ліквідувати” – і АКоА спонтанно декарбоксилюється, запускаючи кетогенез.

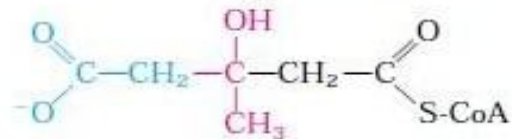
В організмі людини виділяють 3 основних кетонових тіла: ацетон, ацетооцтова кислота, гамма-оксимасляна кислота (γ-оксибутаноат)

Разом з тим...

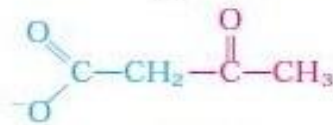
Кетогенез – це не лише спосіб позбавлення від “зайвого” АКоА. Це також спосіб транспортувати його за межі мітохондрії і взагалі, за межі клітини, якщо субстрат потребують інші клітини. Цей процес більш економний, на відміну від глюконеогенезу, бо займає менше часу.

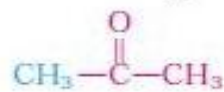
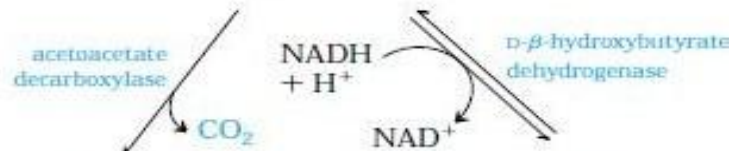
Acetoacetyl-CoA

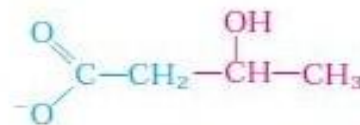
β -Hydroxy- β -methylglutaryl-CoA
(HMG-CoA)

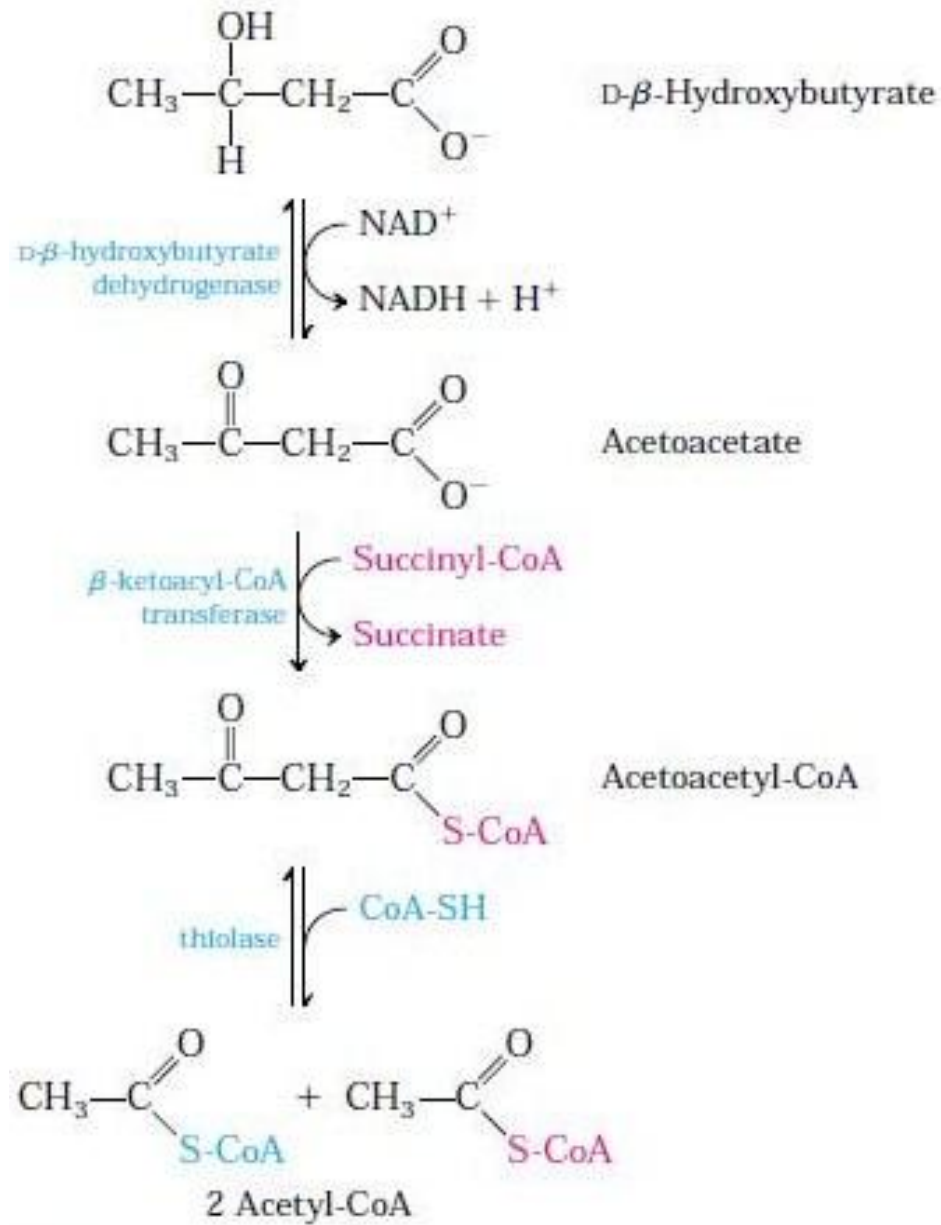
Acetoacetate

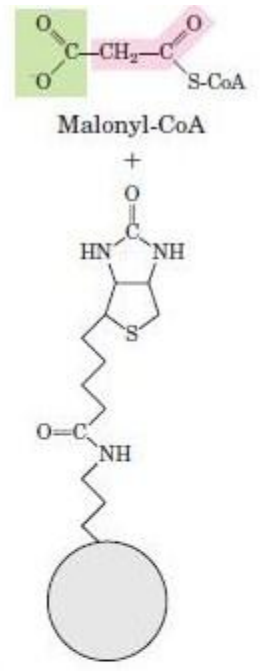
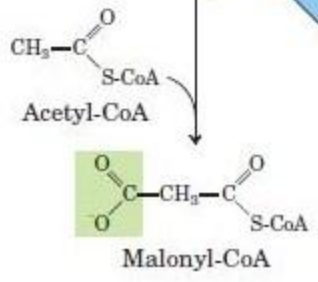
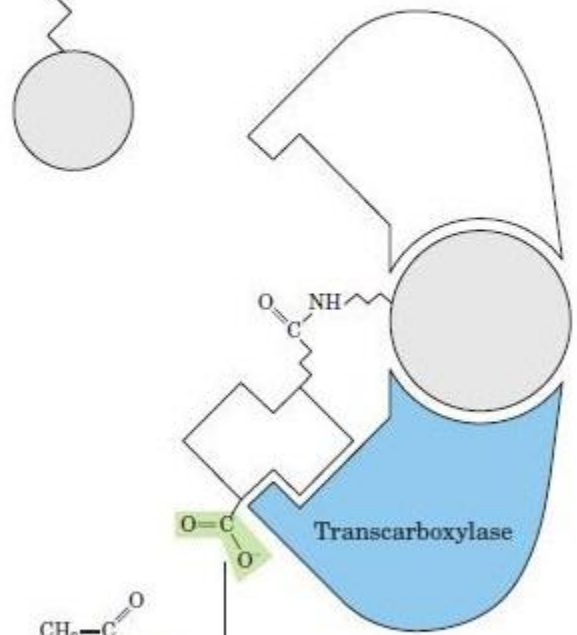
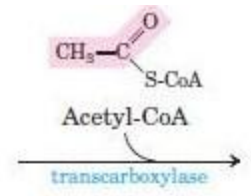
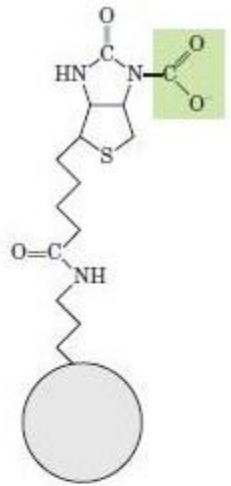
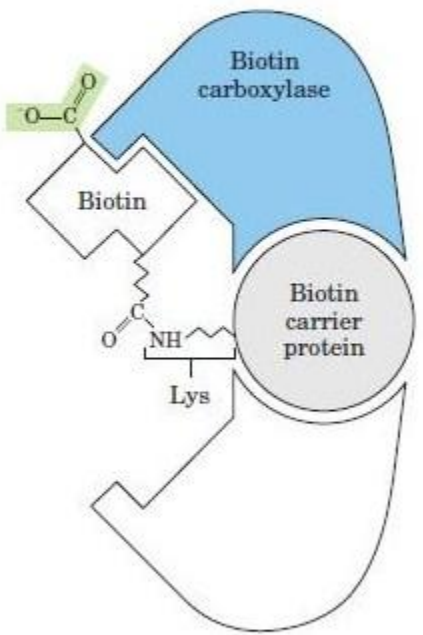
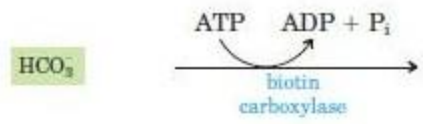
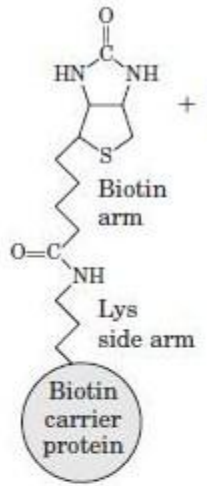

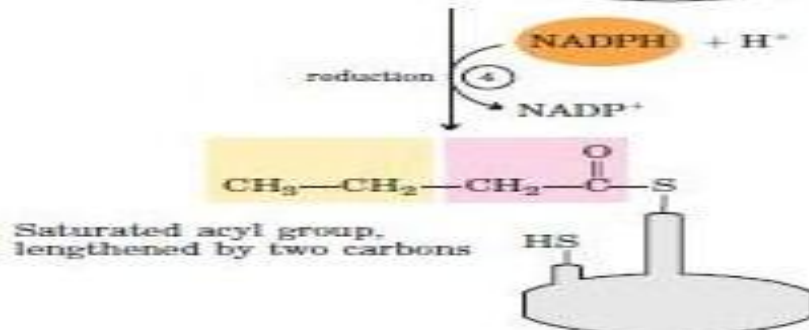
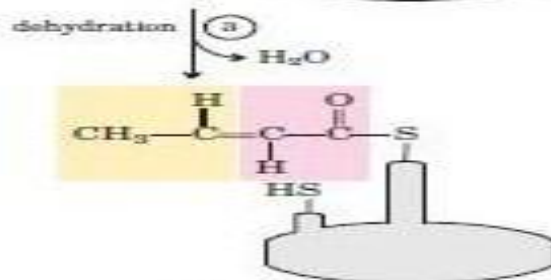
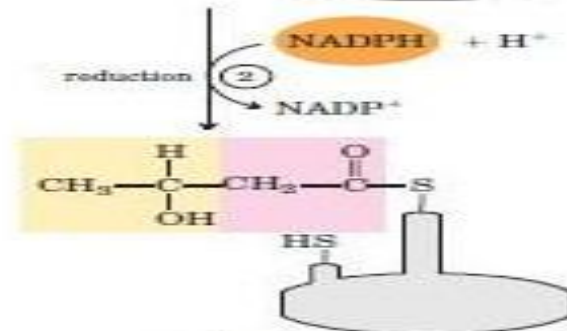
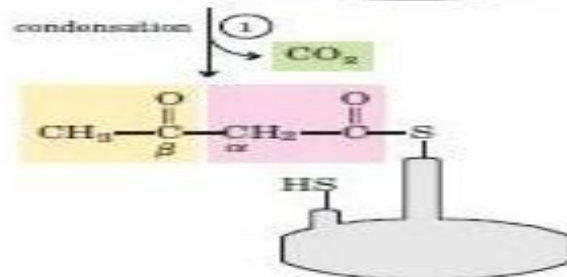
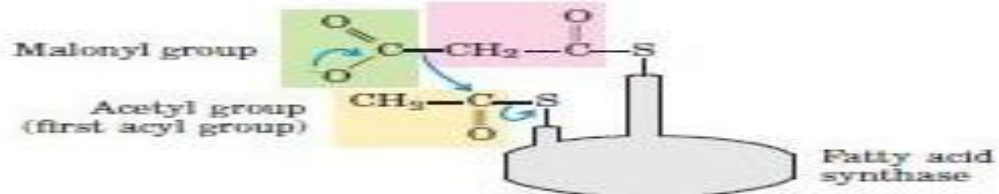
Acetone

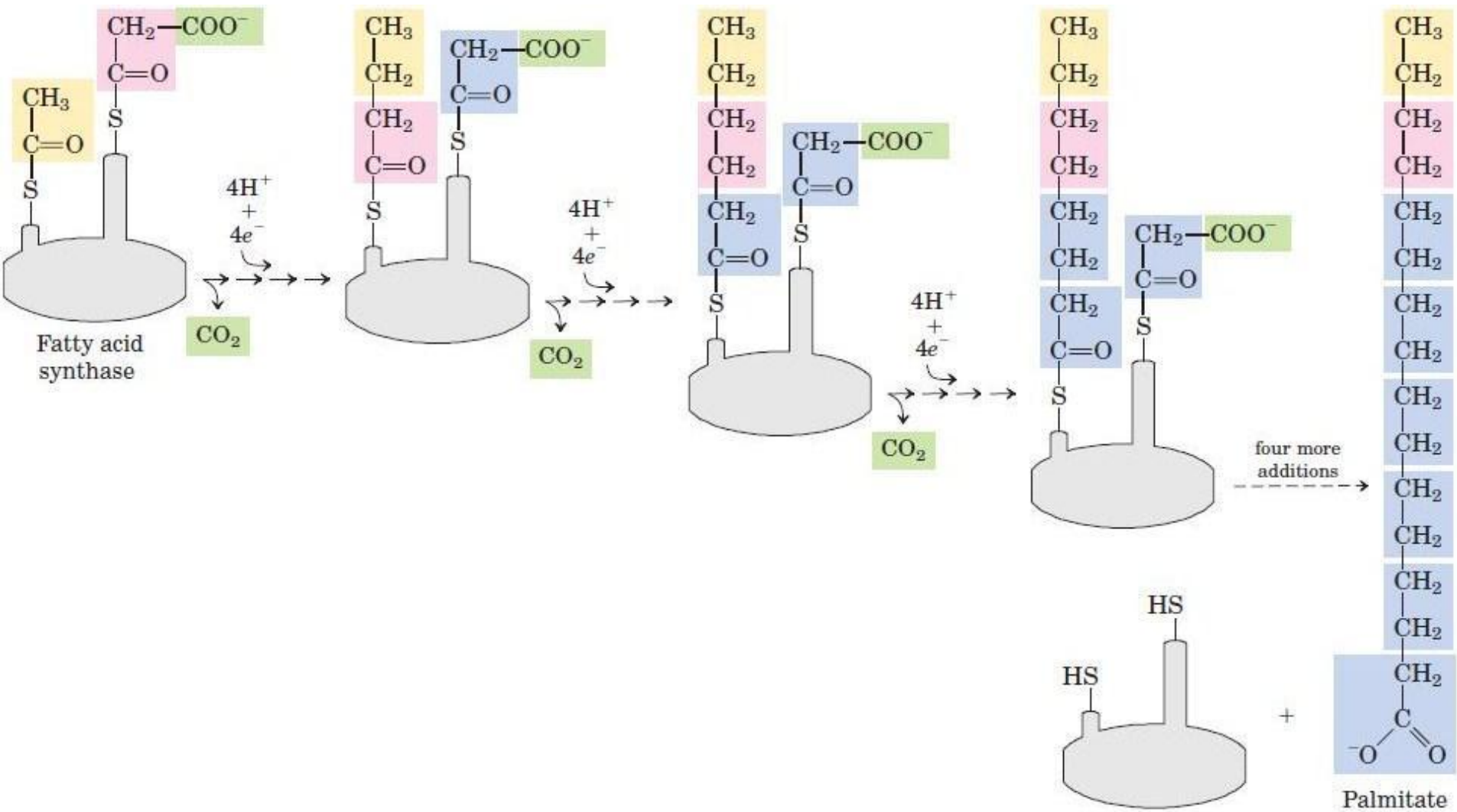

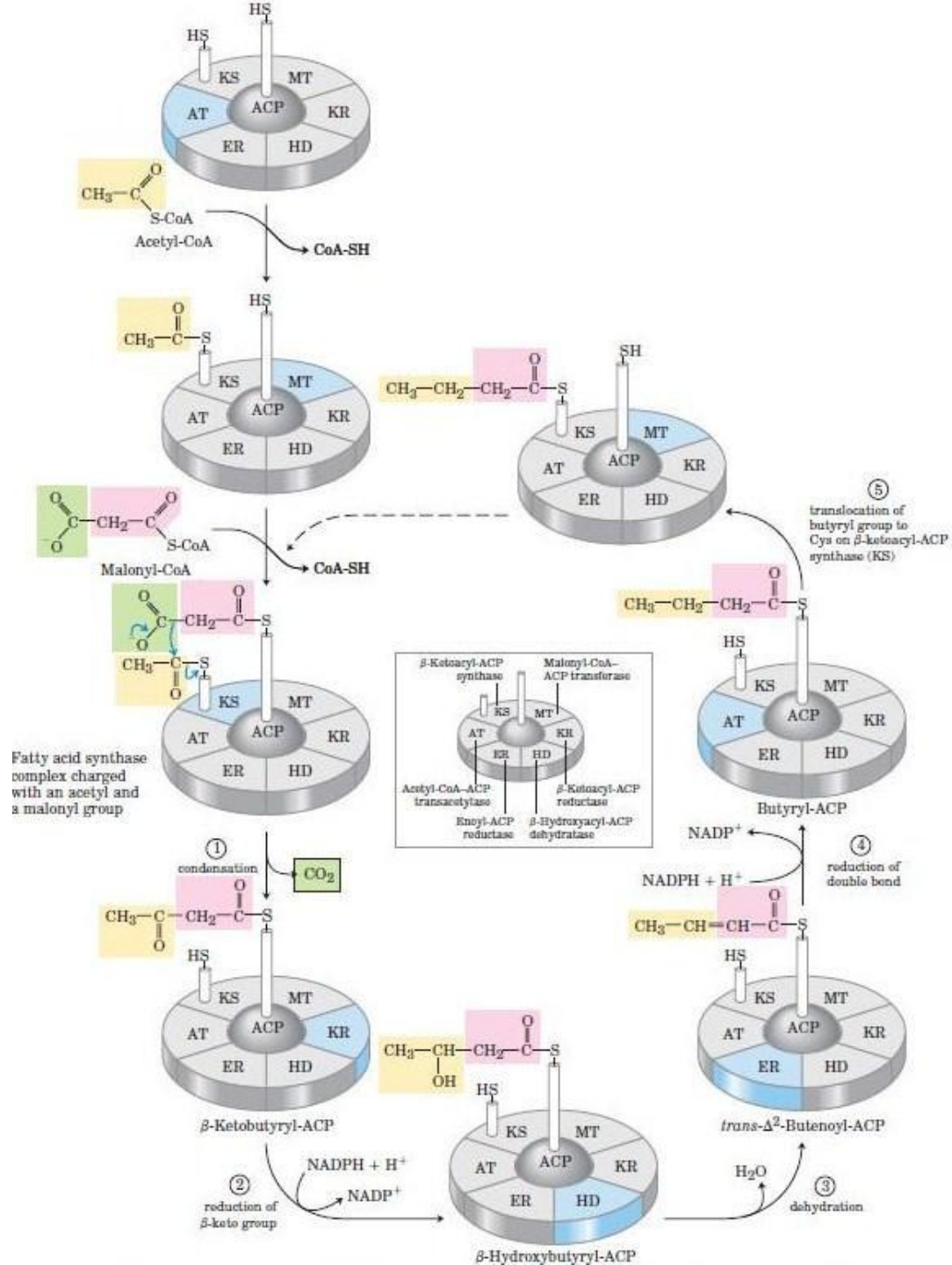
D- β -Hydroxybutyrate

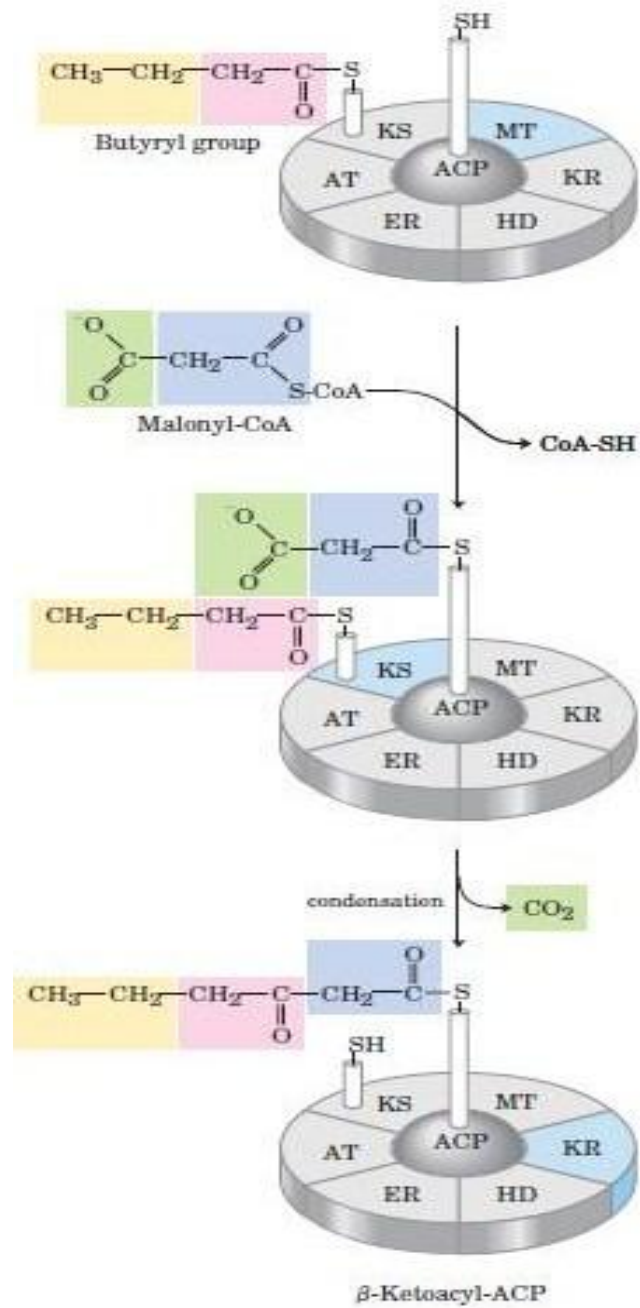

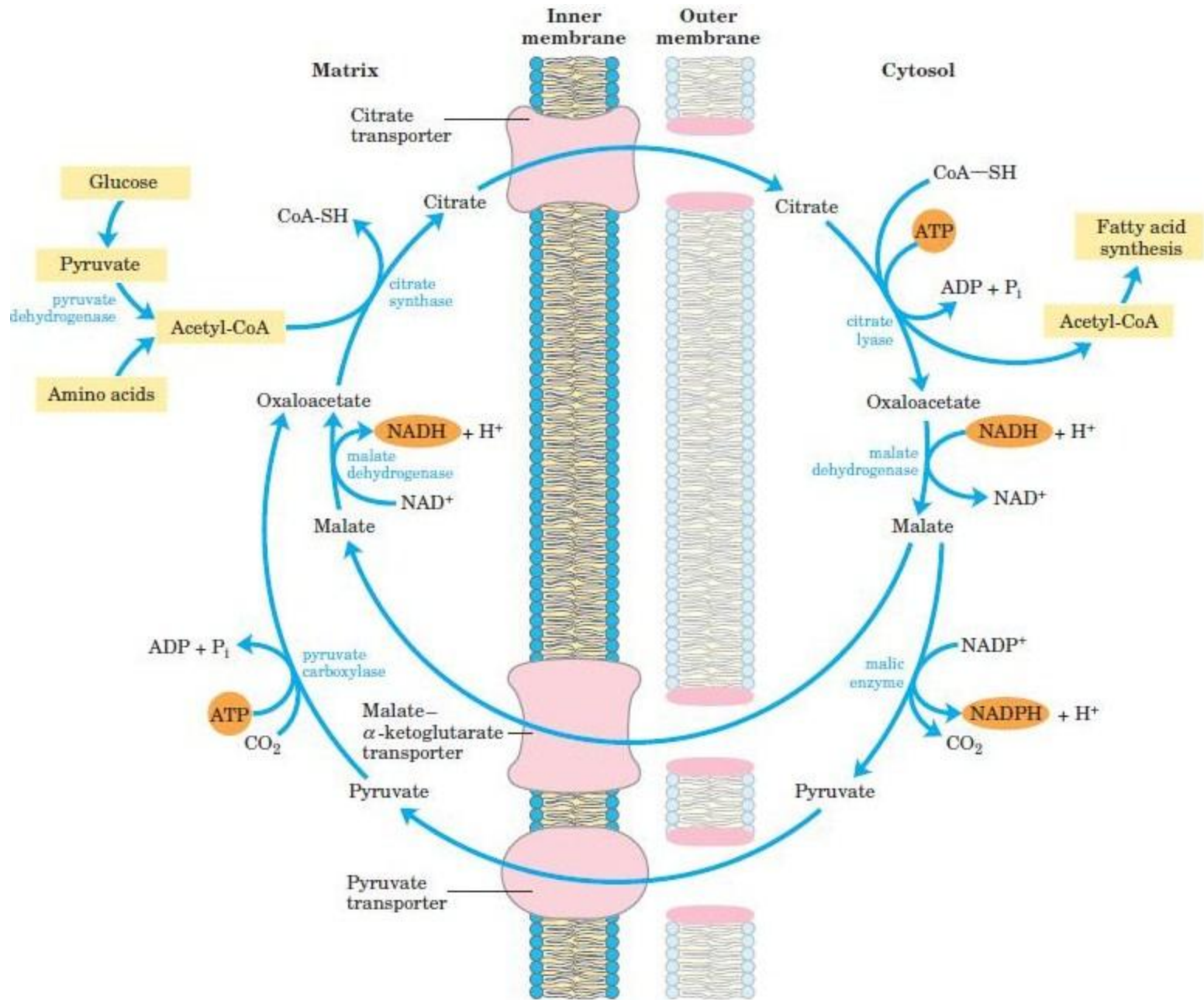

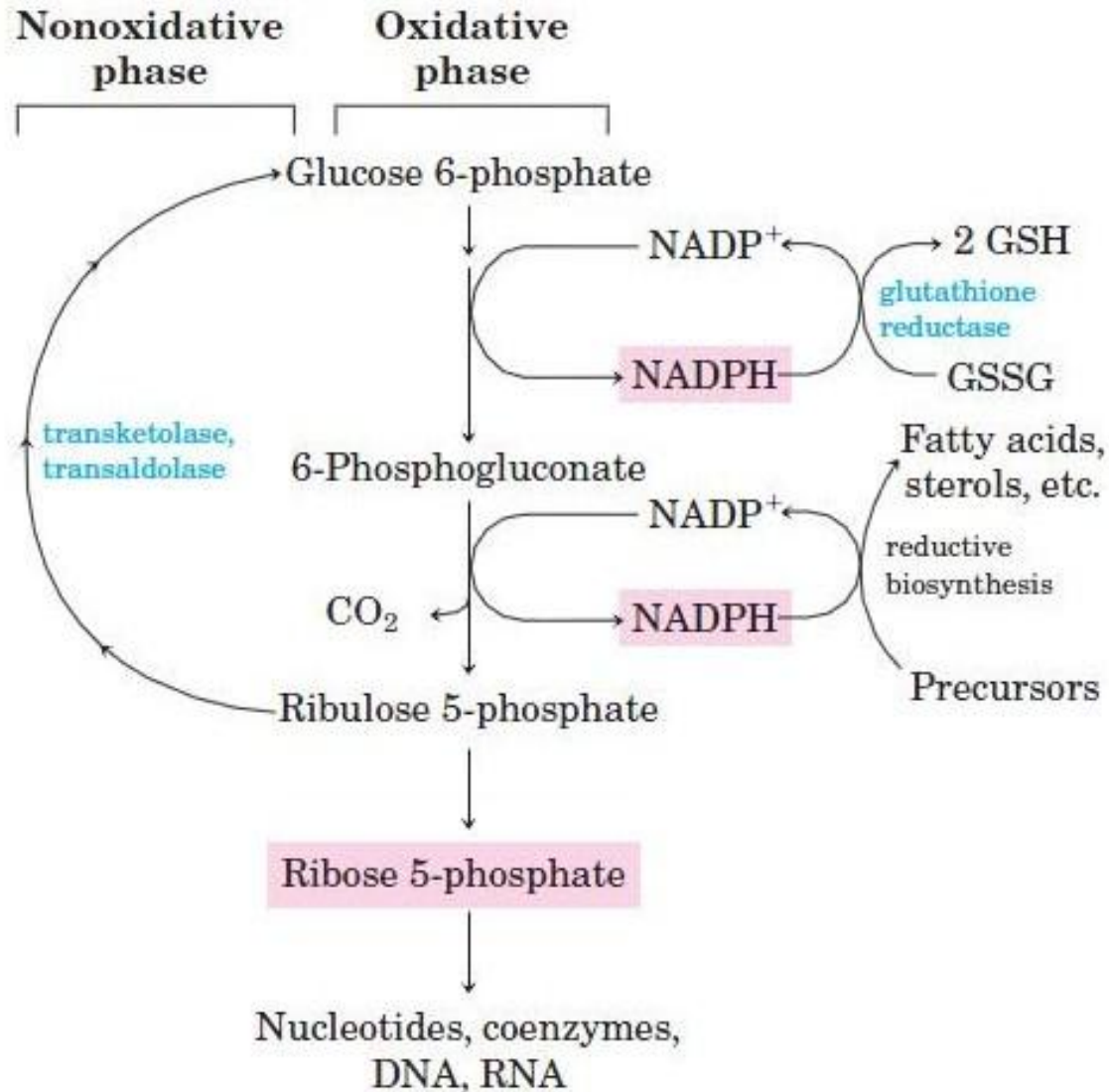

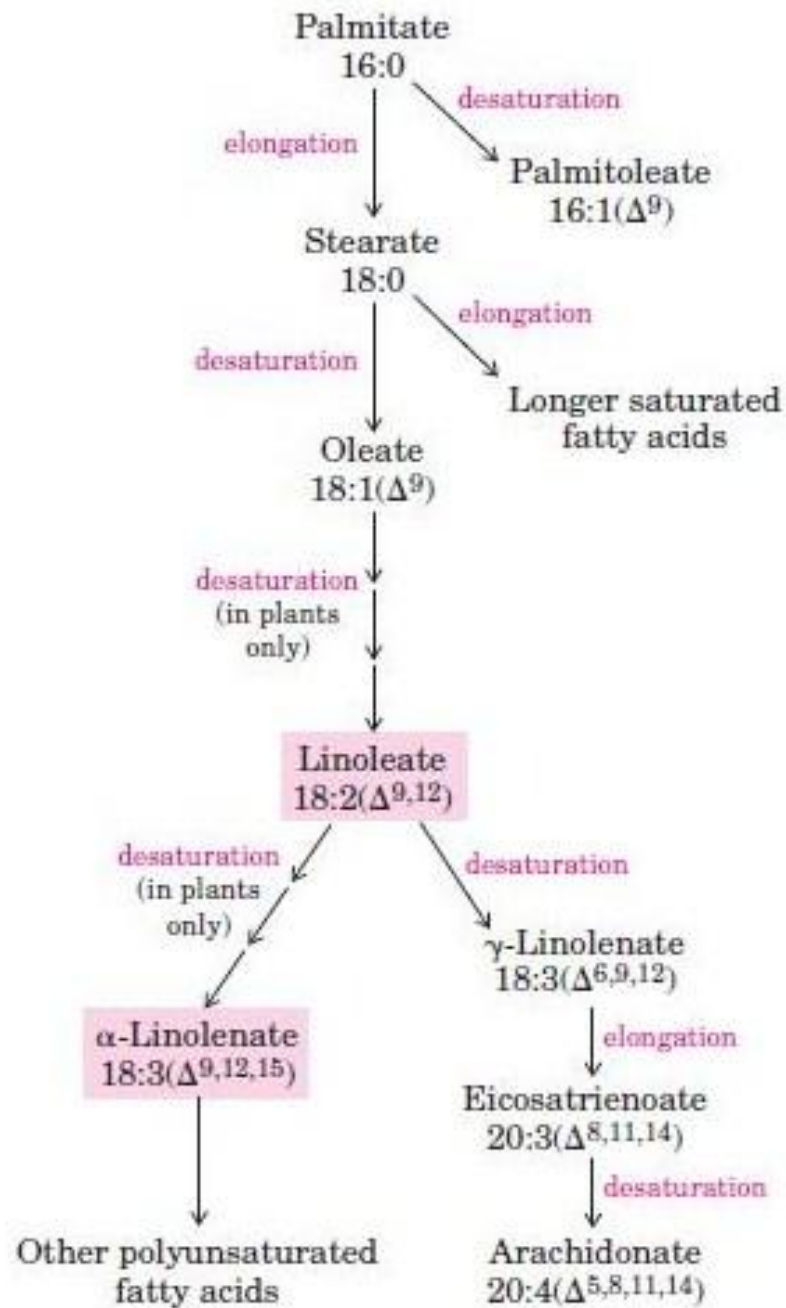

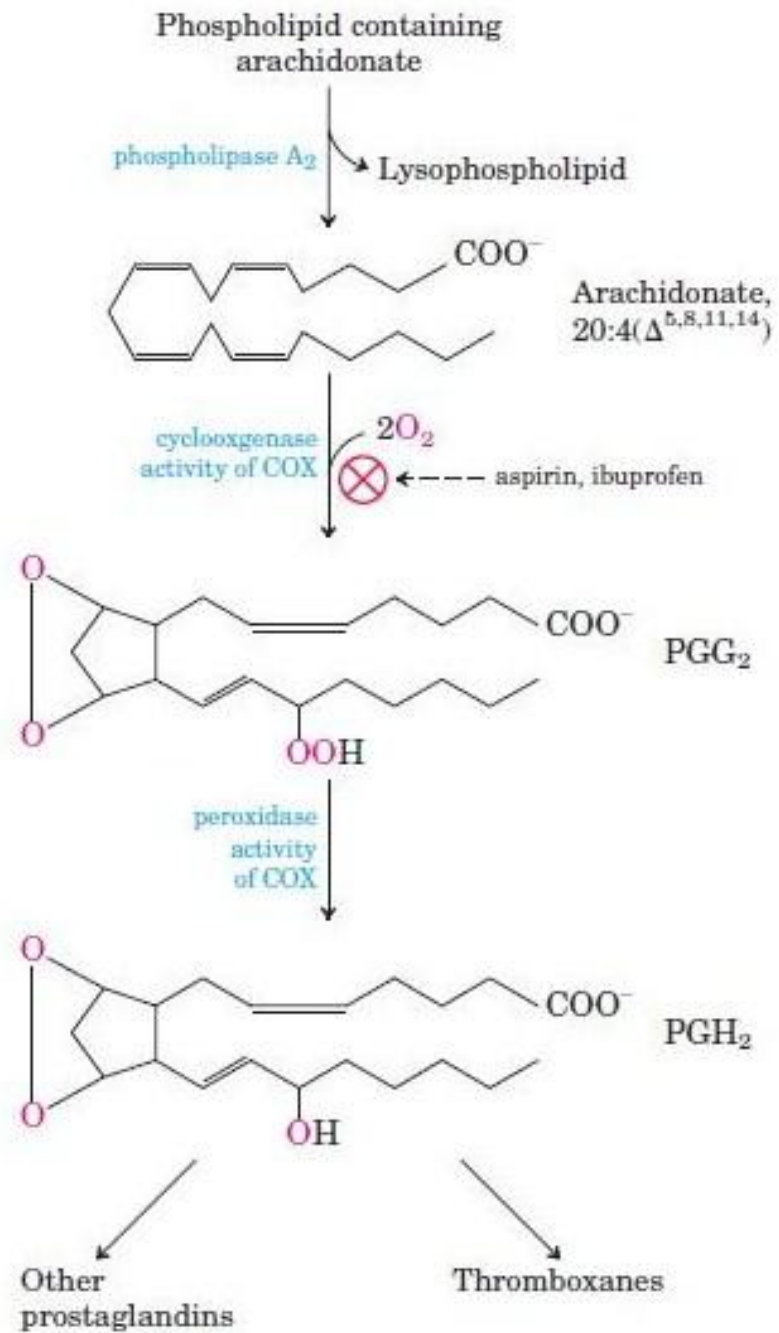

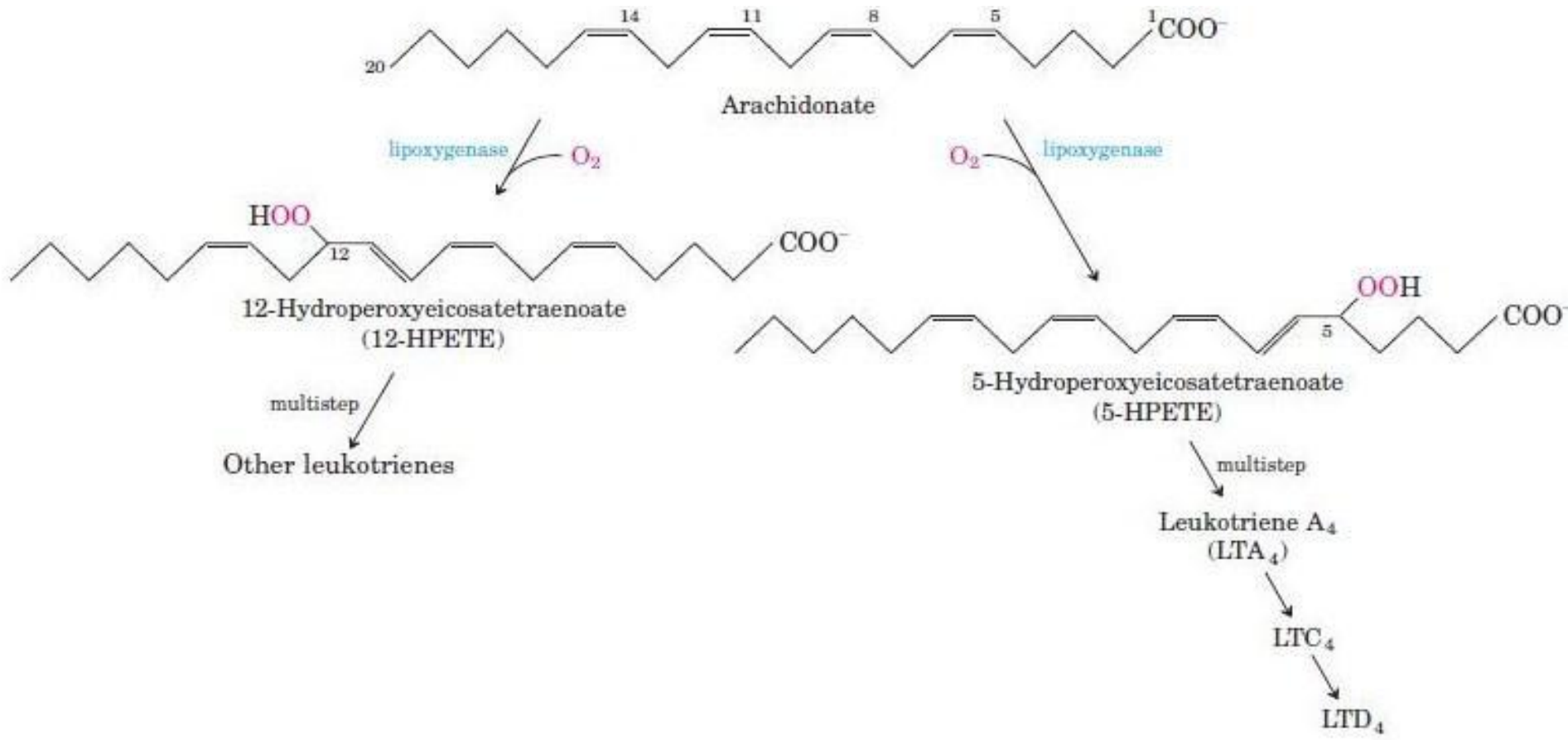

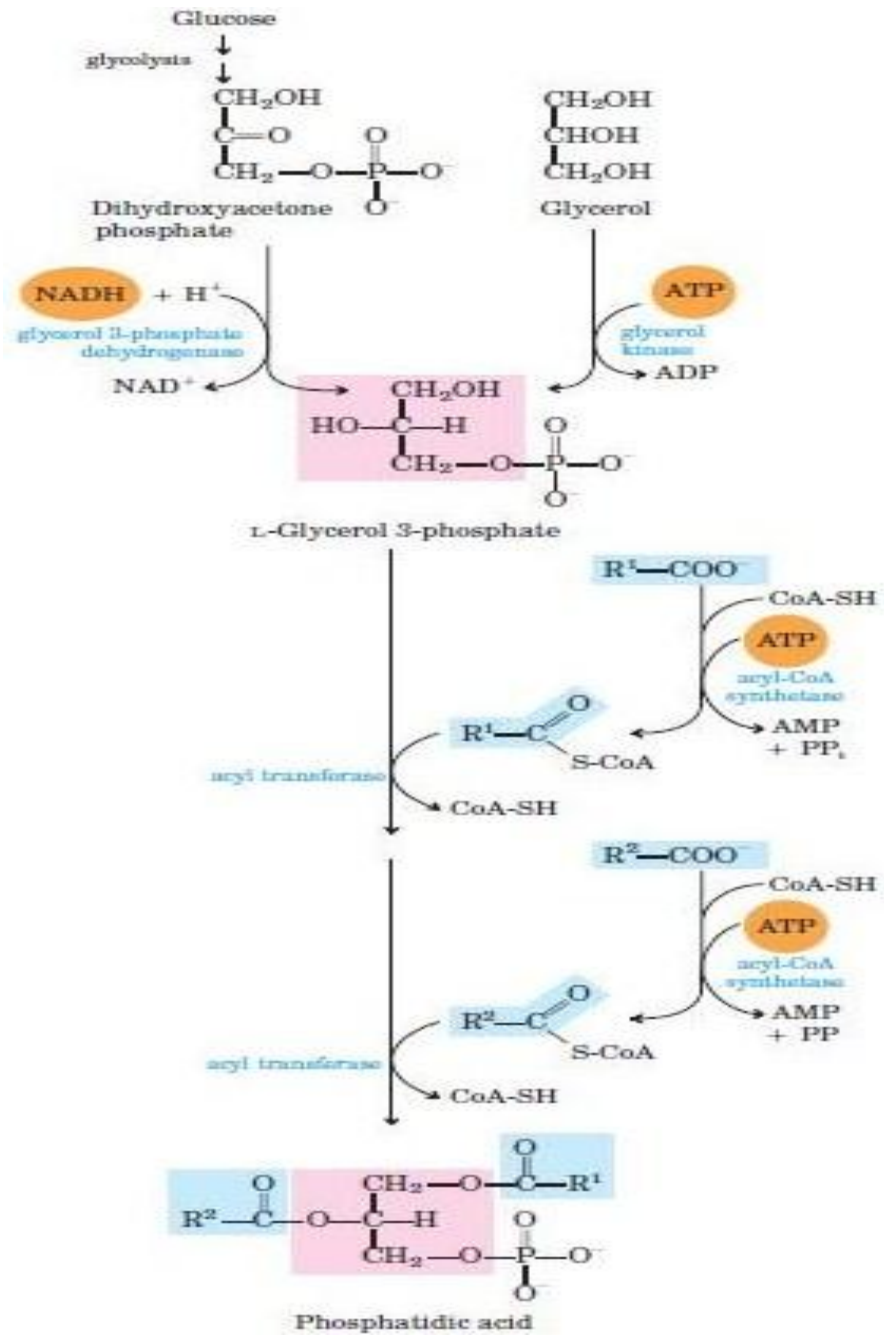
Згадаємо: пентозо-фосфатний цикл

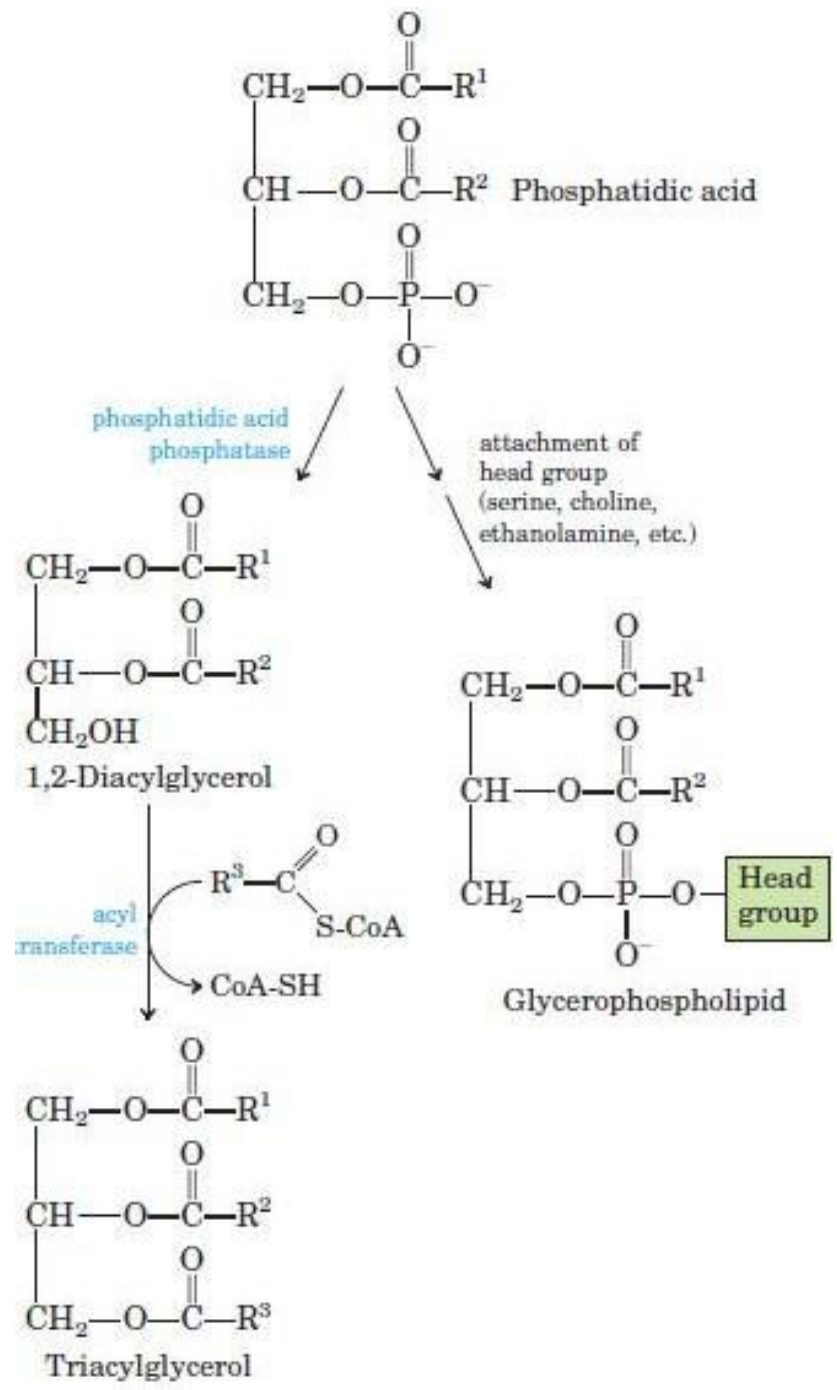

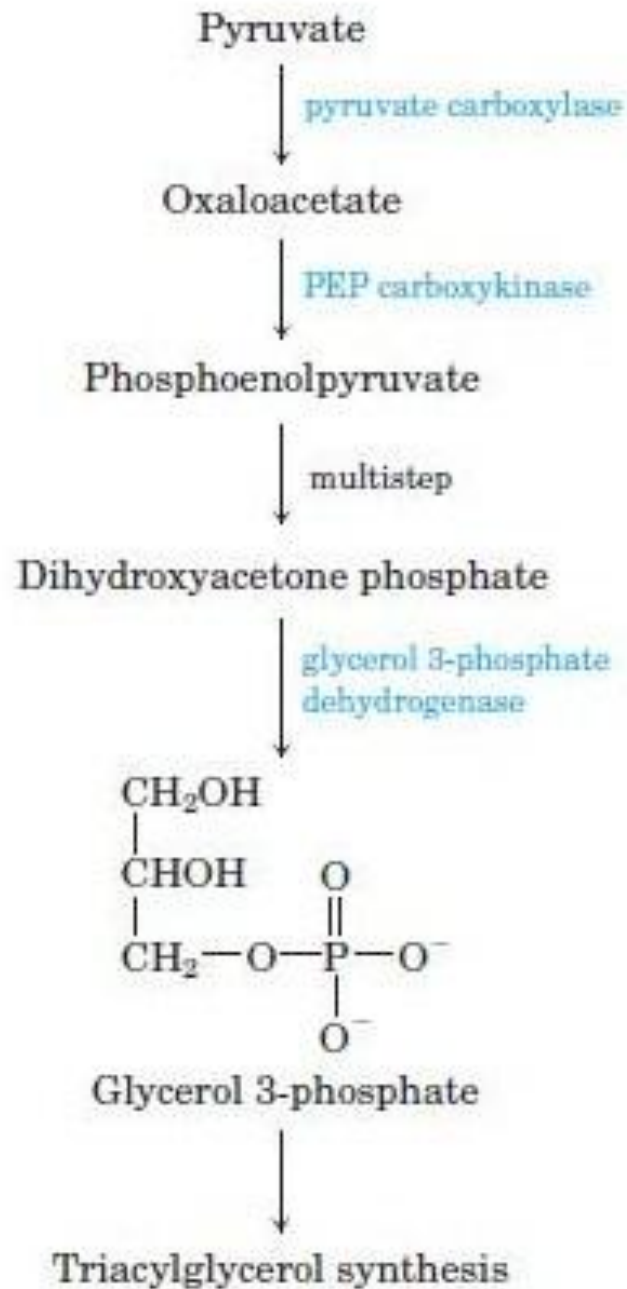

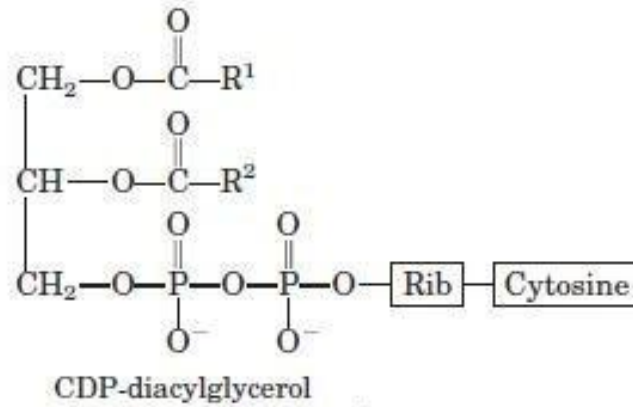

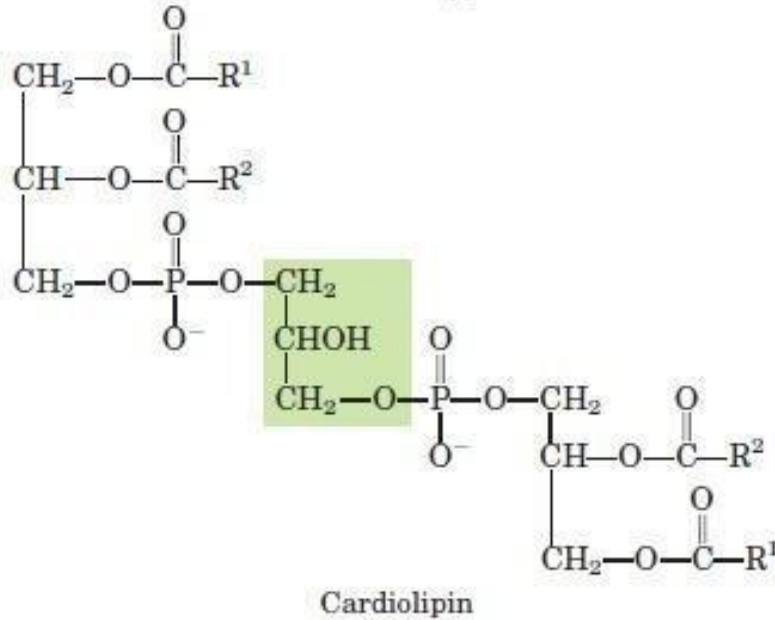

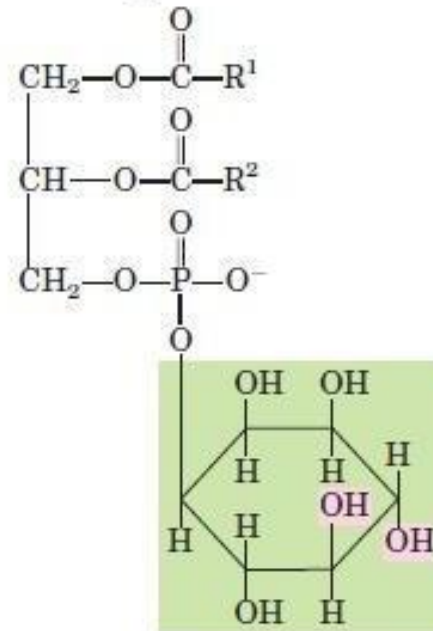

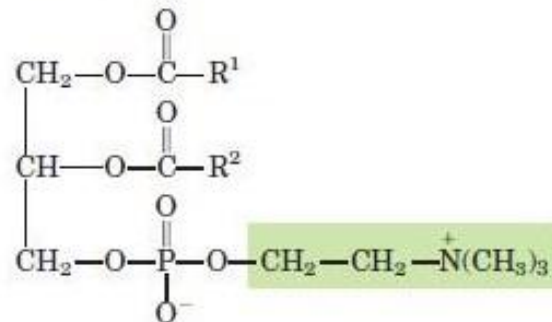
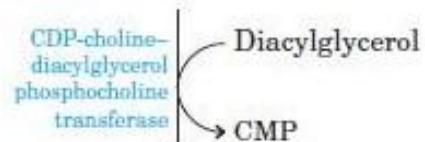
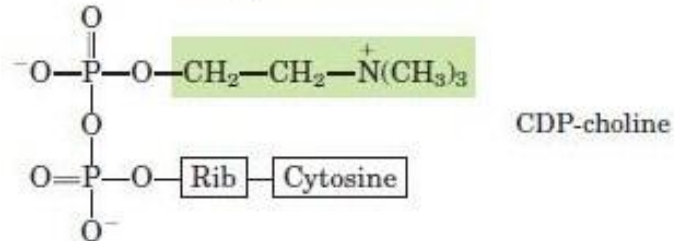
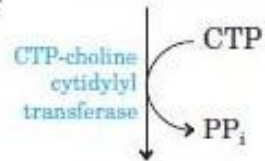
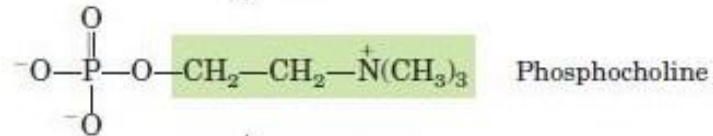
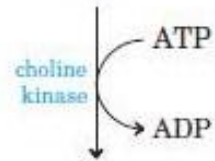
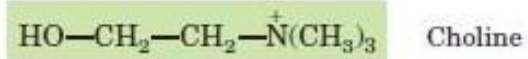
Phosphatidylglycerol
 cardiolipin synthase (eukaryotic)
 CMP

Inositol
 PI synthase
 CMP

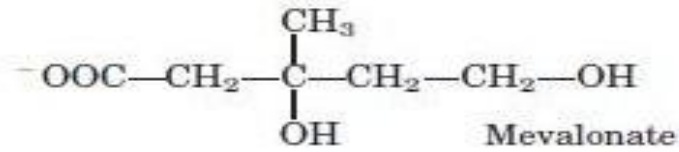
These —OH groups can also be esterified with —PO₃²⁻.

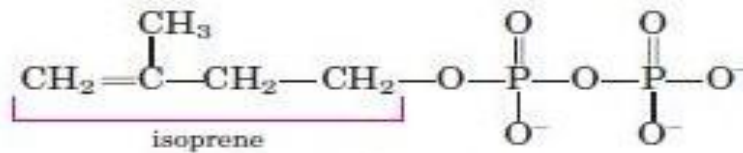
Phosphatidylcholine

① ↓

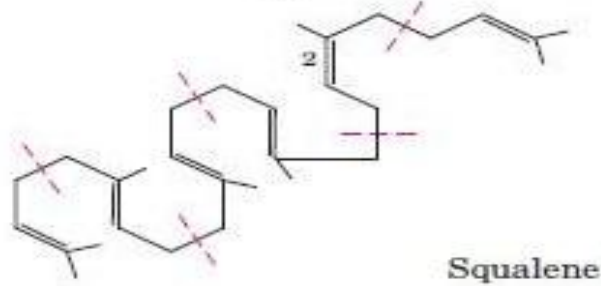

② ↓

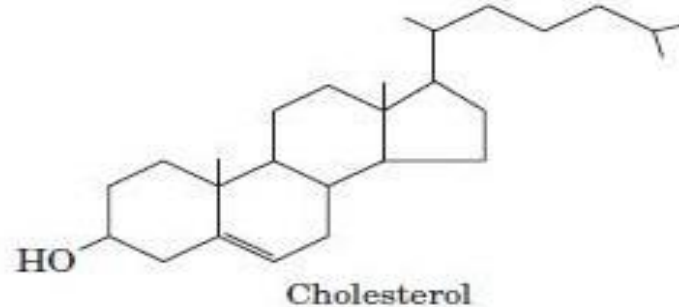

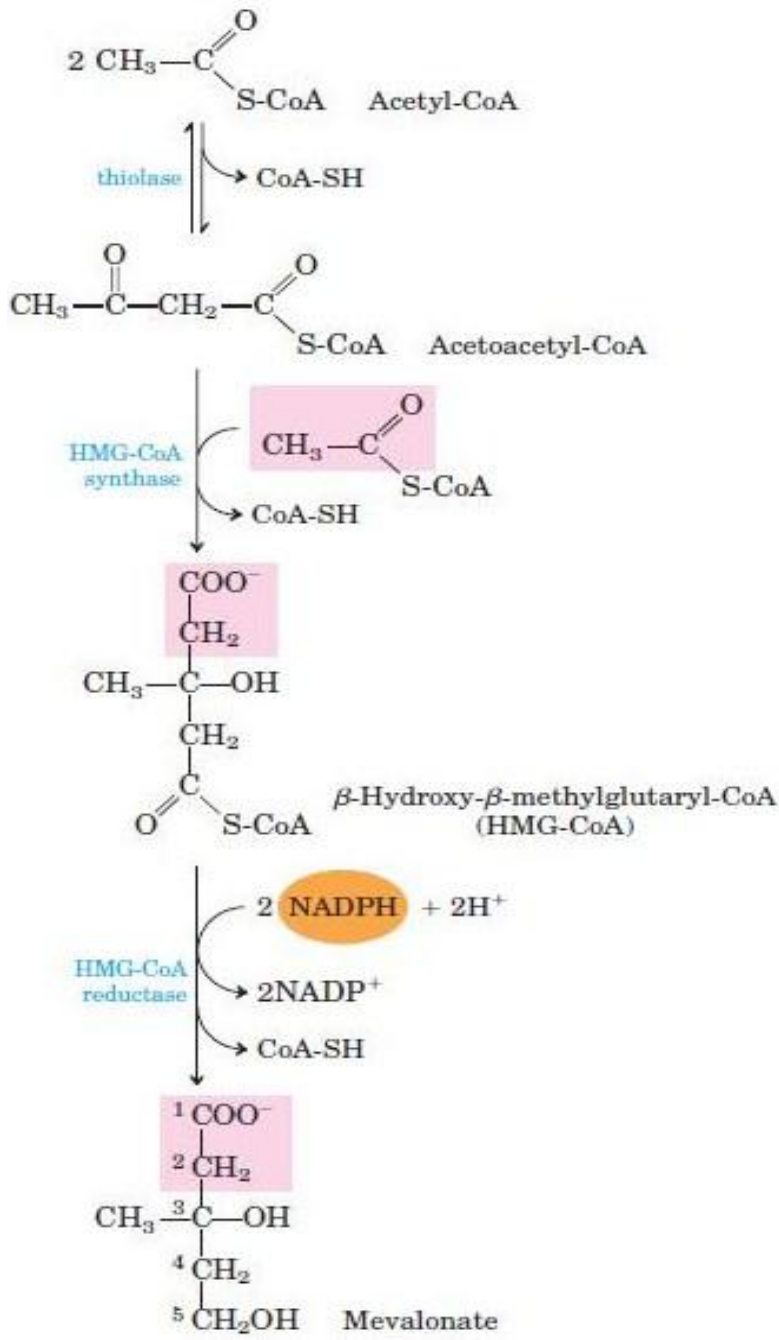
Activated isoprene

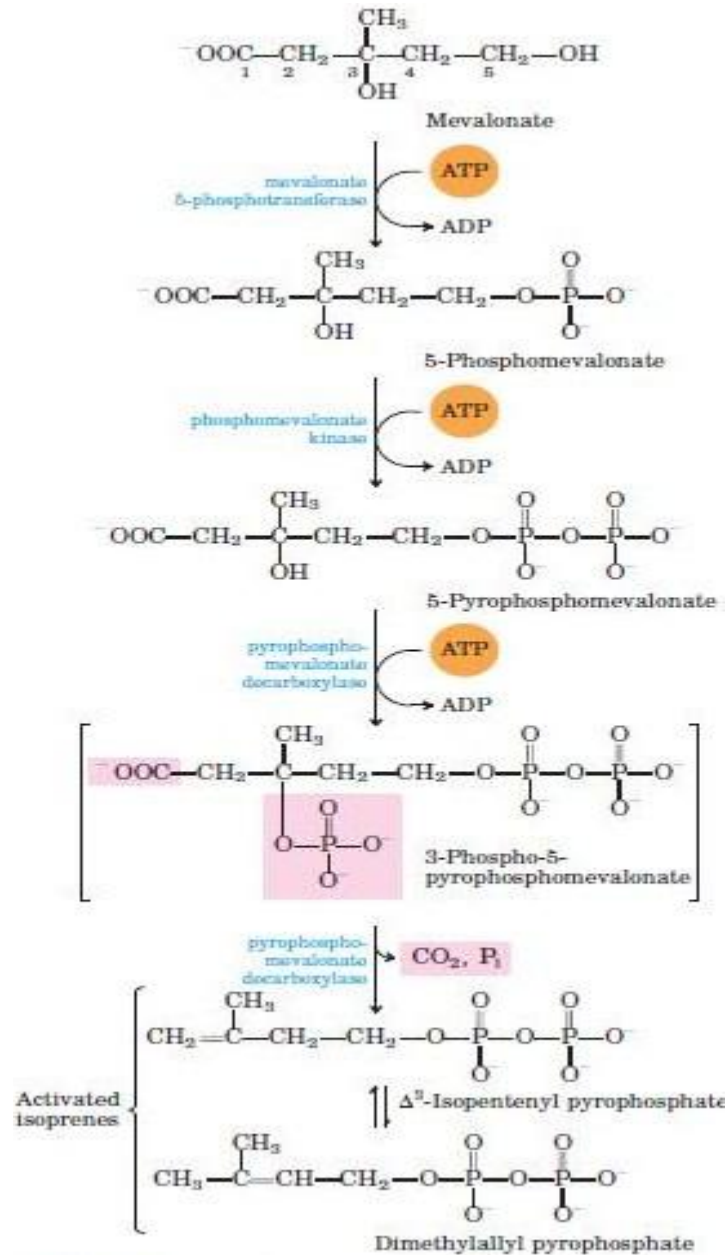
③ ↓

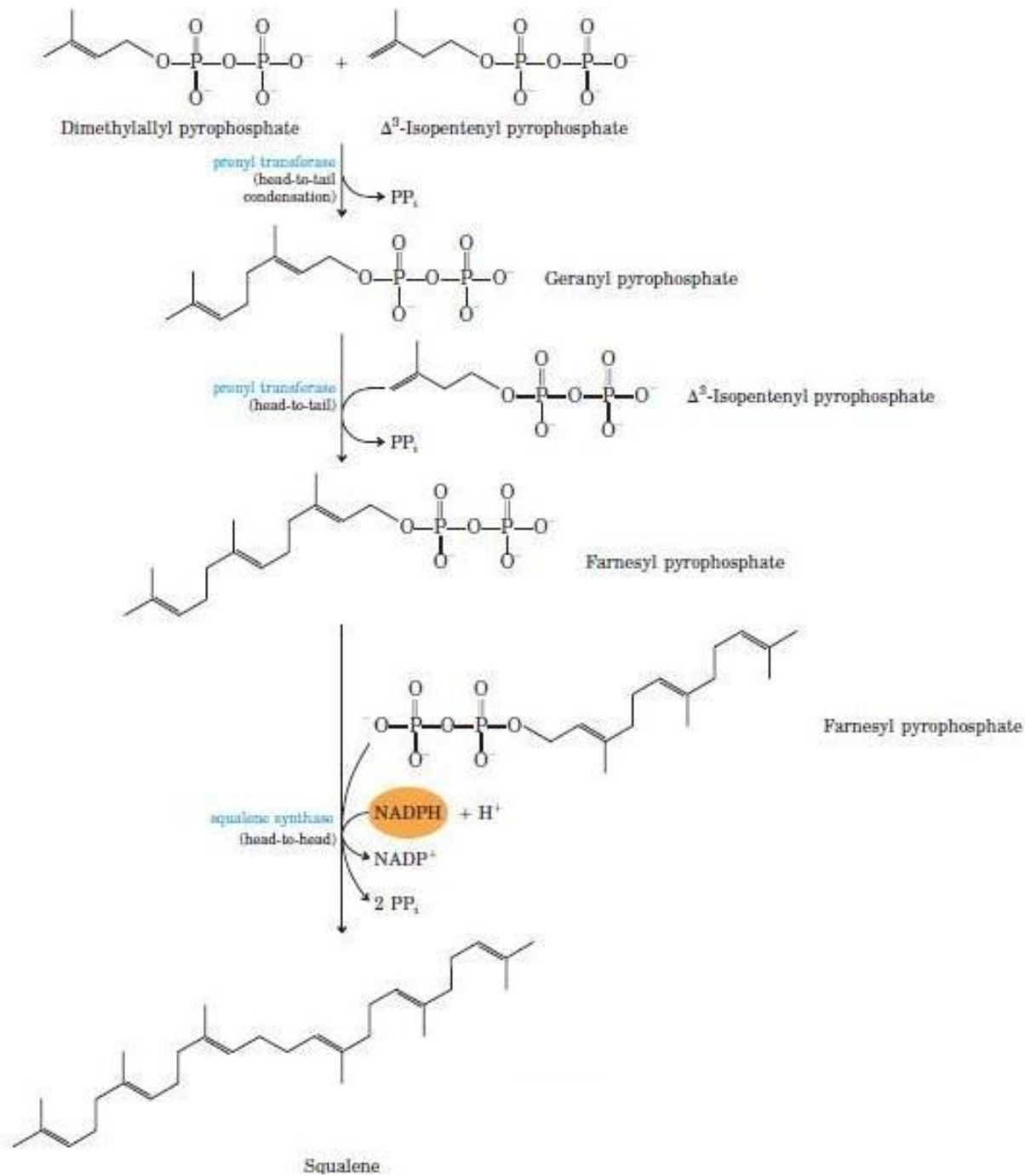

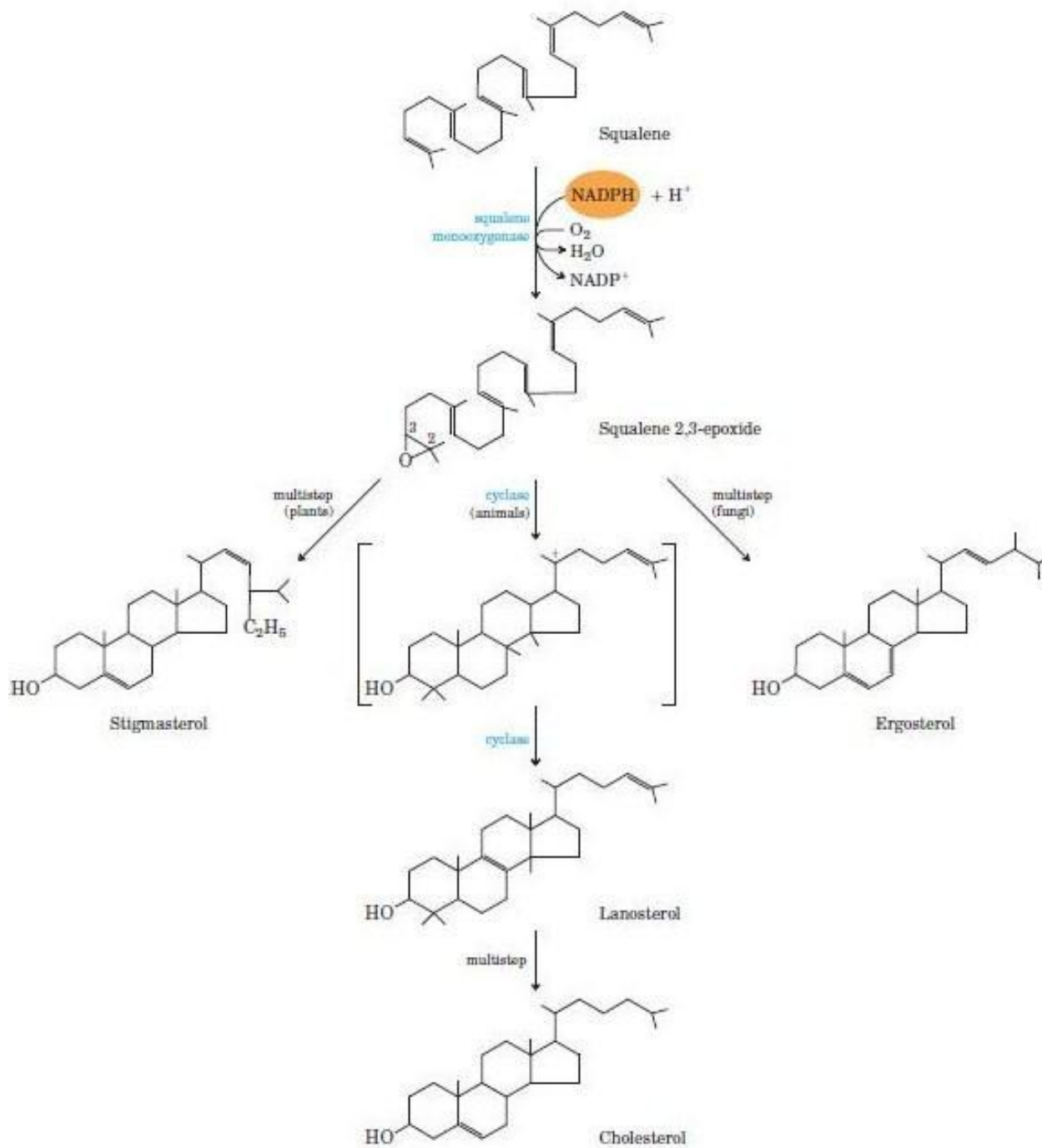
④ ↓

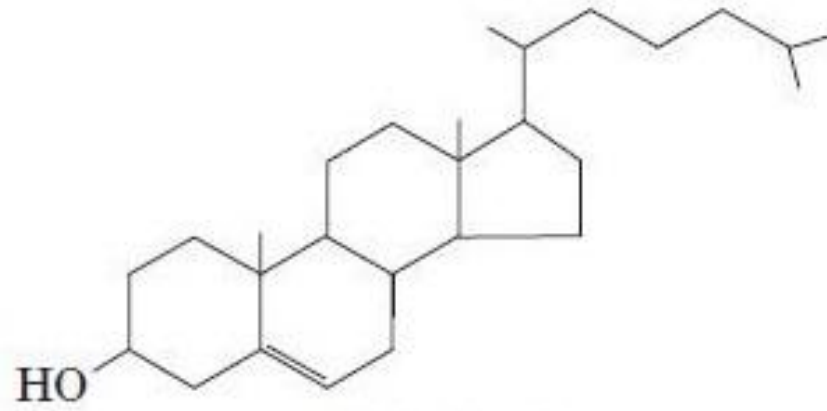

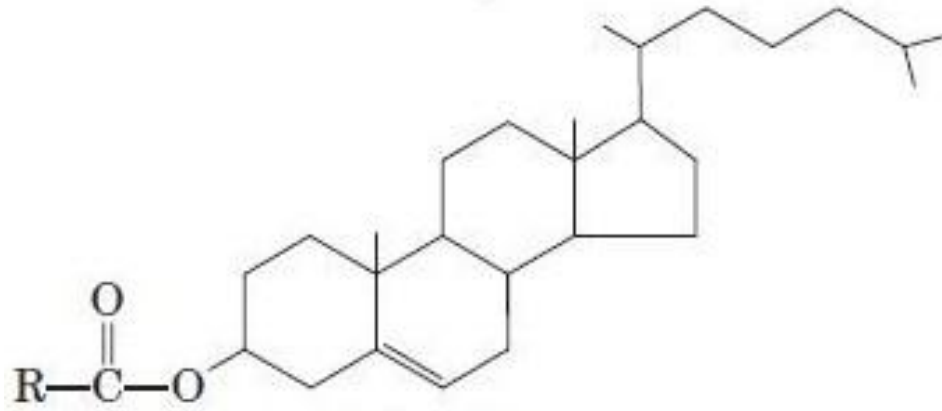
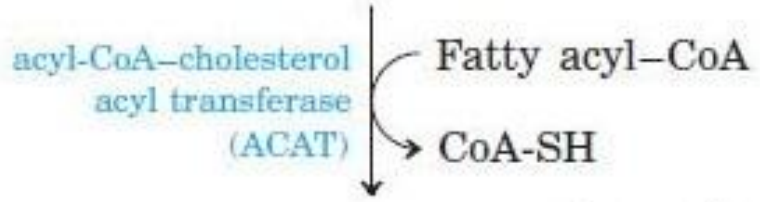

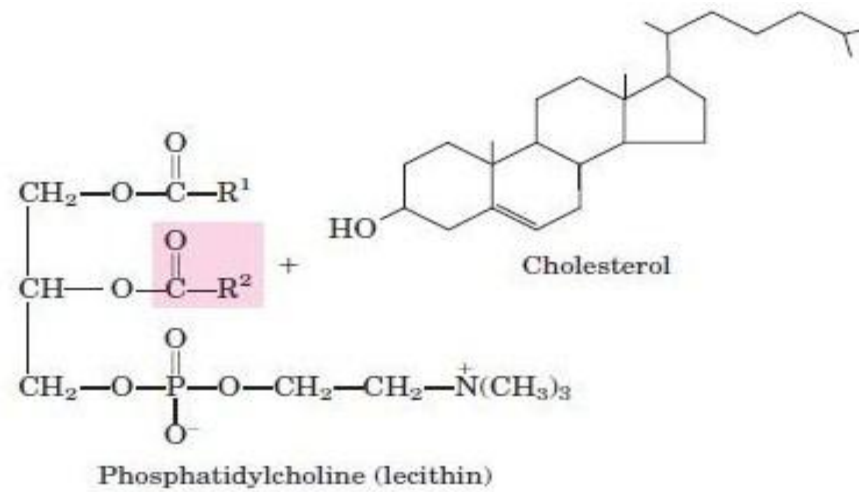

Cholesterol

Cholesteryl ester

lecithin-cholesterol
acyl transferase
(LCAT)

